

ఒక దెయ్యం ఆత్మకథ

(మనిషి పాత్రలేని నవల)

అంకితం

నా అర్ధాంగి నా ప్రోణం చి॥ ప్రమీలకు ఈ నవల అంకితం.

అనేకానేక సీతాకోక చిలకల రెక్కల మీద ఒక ప్రముఖ దెయ్యం రాసుకున్న ఆత్మకథ ఇది. ఆ దెయ్యం దీన్ని పిశాచి భాషలో రాసిందని నా అభిప్రాయం. పిశాచుల భాష నాకు పిసరంతయినా రాకపోయినప్పటికీ, అర్థం కాకపోయినప్పటికీ తర్వాత కళ మీద నాకున్న మమకారం కొద్దీ నేను దీన్ని చాలా సాహసవంతంగా అనువదించాను. అనువాదానికి, మూలానికి సంబంధం వుండక్కరలేదన్న మూల సూత్రాన్ని నేను పాటించినందు వల్ల ఎక్కడైనా కొంత స్వీచ్ఛ తీసుకుని వుండవచ్చ. అందు గురించి ఎవరూ, ఏమీ అనుకోరని ఆశిస్తాను.

- రచయిత

నా గురించి నేను మొట్టమొదట చెప్పుకోవలసింది ఏమంటే, నాకు దెయ్యాల మీద నమ్మకం లేకపోవడం. దెయ్యాలు లేవని నాకు తెలుసు. బాగా చిన్నప్పుడే నేను బేదపెట్టి ఒక పుస్తకం కొని చదివాను. అది చదివిన వెంటనే నాకు దెయ్యాలు లేవనే విషయం తెలిసిపోయింది.

అప్పట్టించి ఇప్పటివరకు నా జీవితంలో దెయ్యాలు లేవనే విషయం మీద దెయ్యాలతో వాదించడంతోనే గడిచిపోయింది. నేను సత్యం, నేను తప్ప మిగిలినదంతా మిధ్య - అనే సత్యం నాకు చాలా కాలం వరకు తెలియలేదు గానీ, తెలిసి చాలా కాలం అయిపోయింది.

ఏనాడైతే నేను తప్ప వేరేది లేదని నాకు స్వస్థంగా తెలిసిపోయిందో ఆనాడే నేను నా చిన్న నాటి పుస్తకంలో చదివిన విషయం ఎంత గొప్పదో ఫోల్యూకున్నాను.

దెయ్యాలనేవి లేనే లేవని నేను కొన్ని లక్షల దెయ్యాలకు చెప్పిచూశాను.

బేడ పెట్టి కొన్ని పుస్తకం చూపించి, అందులోని విషయాలు చదివి వినిపించినా అవి వినలేదు. నా మాట నమ్మలేదు.

పైగా నన్నూ, నా జ్ఞానాన్ని కించపరచాలని చూశాయి. నన్ను వెక్కిరించడానికి ప్రయత్నించాయి.

నన్ను వెలేసినంత హని చేశాయి. కానీ రాజుగారి బిడ్డను కాబట్టి భయపడి వూరుకున్నాయి.

నా జ్ఞానం గొప్పదైనప్పటికీ పదిమందితో కలిసి బతకవలసివున్నది కాబట్టి, రాజుగారి బిడ్డను కాబట్టి కాలక్రమేణా లోక్యాన్ని అవలంభించి దెయ్యాలు వున్నట్టు, వాటి ఉనికిని నేను గుర్తించినట్టు నటించడం మొదలు పెట్టాను.

ఎప్పుడయితే నేను యి రకమైన లోక్యాన్ని ప్రదర్శించడం మొదలు పెట్టేనో మిగిలిన దెయ్యాలు నన్ను కొంత అభిమానంగా చూసుకోవడం మొదలు పెట్టాయి.

దానికి తోడు నేను శ్రీ ఆంజనేయస్వామి వరాన పుట్టిన దెయ్యాన్ని కావడంచేత మరింత గౌరవం లభించింది. అవతలివాడు ఎంతపాడయినా నా చాటునే నన్ను తిట్టాలి తప్పించి నా మొహంమీద నన్ను దూషించే ఘైర్యం ఎవరికి వుండేది కాదు.

2

నాకు జ్ఞానం వచ్చేనాటికి మా దెయ్యాల్లో జుత్తు దెయ్యాలు, గుండు దెయ్యాలు అని రెండే రకాలు దెయ్యాలుండేవి.

నేను పెరిగి పెద్దయిన తర్వాత మరో రెండు రకాల దెయ్యాలు ఉన్నట్టు నేనే కనిపెట్టాను. జుత్తు దెయ్యాలు, గుండు దెయ్యాలతో పాటు బుర్ర లేని దెయ్యాలు, బుర్రున్న దెయ్యాలు అని మరో రెండు రకాలు ఉన్నట్టు కనిపెట్టాను.

మరి కొంత కాలానికి మరో మూడు రకాల దెయ్యాలున్నట్టు వర్గీకరించగలిగాను. జుత్తుండీ బుర్రలేని దెయ్యాలు, జుత్తుగానీ, బుర్రగానీ లేని దెయ్యాలు, బుర్రున్న గుండు దెయ్యాలు.

ఇంతవరకూ రాసి, నేను ఏదో పనిమీద బయటికి వెళ్ళచేసరికి మా మేనమామ దాన్ని చదువుతూ కనిపించాడు.

నన్ను చూసిన వెంటనే దగ్గరకు రమ్మని పిల్లి నా చెవి పట్టుకున్నాడు.

‘ఏవిటీ పిచ్చిరాత?’ అన్నాడు.

‘ఇలాగా రాయడం?’ అన్నాడు.

ఉన్నది వున్నట్టు, జరిగింది జరిగినట్టు రాయడానికి లోకంలో నవాలక్ష్మంది గాడిద కొడుకులున్నారన్నాడు.

“నీ ఆత్మకథలో నీ గురించి రాసుకుంటావా.” అని వెక్కిరింతగా సమేడు.

“జరిగింది జరిగినట్టు రాసుకుంటావా.” అని కూడా సమేడు.

దానితో నాకు కొంచెం కోపం వచ్చింది. ఉక్కోపం కలిగింది.

“నా యష్టమైచ్చినది నేను రాసుకునే హక్కు నాకులేదా?” అని పెంకిగా అడిగాను.

“నీకే కాదు, లోకంలో ఎవరికి అటువంటి హక్కు లేదు. నేను ఇంకాకడికి ఇష్టమైనది రాయాలి.

నువ్వు నాకు యష్టమైనది రాయాలి. అదేరూలు” అని మా మేనమామ ఖచ్చితంగా చేపేడు.

“ఇతరుల కోసం తన కళా కౌశలాన్ని వ్యర్థం చేసి, ఎందుకూ పనికి రాకుండా పోయిన ఆ చిలుక కథ నువ్వు వినలేదా” అని నేను అడిగేసరికి మా మేనమామ తెల్ల మొగం వేసుకొని

“అలాగ కూడా జరుగుతుందా” అని ఆశ్చర్యపోయాడు. అప్పుడు నేనీ కథ చెప్పాల్సి వచ్చింది.

పలుకు చిలుక కథ

పూర్వం గోలుగొండ అడవుల్లో ఓ వయసాభ్యిన చిలుక వుండేది. అది చాలా అందంగాను, మంచిగాను వుండేది. దాని అందానికి, మంచితనానికి వనదేవత సంతోషించి ఓ తెల్లవారుజామున ప్రత్యక్షం అయింది. ‘ఓ చిలుకా! నీవు ఎంతోచక్కగా వున్నావు. నిన్ను చూసి నాకు సంతోషం కలిగింది. నీకేం కావాలో కోరుకో’’ అన్నది.

చిలుక దానికి ఎంతో ఆనందించింది. వనదేవత చుట్టూ సూటొక్క ప్రదక్షిణలు చేసి ఆవిధ్మి మరింత సంతోషపెట్టి...

“ఓ వనదేవతా! నీ ఆదరణకు కృతజ్ఞురాలిని. నన్ను మించిన పలుకు చిలుక యింకోటి లేకుండా చూడు నాకు అంతే చాలు’ అని అడిగింది.

ఆ దేవత ‘తథాస్తు’ అనేసి మాయం అయిపోయింది.

పలుకు చిలుక జీవితం ఆ క్షణం సుండి మారిపోయింది.

అది పులిలాగా గాంట్రించడం నేర్చుకుంది. అడవి గాడిదలాగా ఓంట్రించి చూసింది. కోయిల వలె పలుక నేర్చింది. గుర్రంవలె సకిలించేది. కొండ మేకలాగా అరవడం నేర్చుకుంది.

అడవిలోని సమస్త శబ్దాలనూ అది అవలీలాగా అనుకరించడం నేర్చుకుంది.

కొన్ని రోజులపాటు మిగిలిన చిలకలన్నే దానిని చాలా పొగిడాయి. పలుకు చిలుక ఒళ్ళు మరచిపోయింది. ఇరవైనాలుగు గంటలూ అది చిలుక వలె తప్ప మిగిలిన అన్ని పక్కలవలె, జంతువుల వలె పలకడం మొదలుపెట్టింది.

చూసి, చూసి ఓ రోజున ముసలి చిలుకలన్నీ దానికి కబురుచేసి

‘నువ్వు చక్కని గొంతుతో రకరకాలుగా పలుకుతున్నందుకు మాకండరికి చాలా సంతోషంగా వుంది. కానీ నువ్వు చిలుకవలె పలకడం మానేశావని మాకు తెలిసి చాలా బాధపడ్డాము. కాబట్టి నువ్వు ఈ క్షణం సుంచి ఎల్లప్పుడూ చిలుకవలె పలికి, చిలుకవలె పాడి, చిలుకవలె జీవించాలని ఆదేశిస్తున్నాము. కాకుంటే పండగల్లో, పచ్చాల్లో మాయందరి వినోదార్థం నువ్వు నీ విద్యులు ప్రదర్శించవచ్చును’ అని ముసలి చిలుకలు ఆదేశించాయి.

పలుకు చిలుక చిన్నబుచ్చుకున్నది.

చిలుక చిలుకవలె పలికితేను, గాడిద గాడిదవలె పలికితేను గొప్ప ఏవిటి?

అందులో కళ ఏముంది?

చక్కని మా చిలుక జాతిలో నా కళా కౌశలాన్ని గుర్తించే వారెవరూ లేరా?

సరసత ఎరిగినవారు గాని, కళామర్జులుగాని లేరా అని మధన పదుతుంటే ఓ గండబిల్లి ఆ చిలుక వాలిన చెట్టెక్కింది.

చిలుక దానిని చూసి పులివలె గాంట్రించింది. కోయిలవలె కూసింది. పిల్లి వలె మ్యావ్ మ్యావ్ మన్నది.

ఆ పిల్లి చిలుక దగ్గరకు వచ్చి

‘ఓ చిలుక! నీ గొప్పదనాన్ని గుర్తించేను. ఇంతకాలం నేను చిలకలంటే తినడానికి పనికివచ్చే ప్రాణులని అనుకున్నానుగానీ, యింత గొప్పగా వినోదాన్ని కలిగించగలవని నేను అనుకోలేదు. నిస్సు నేను చాలా మెచ్చుకుంటున్నాను. నీవు చాలా గొప్పదానివి. నీకు అశ్యంతరం లేకపోతే నాతో మా యించికి రా. నీకొక మంచి పంజరం చేయస్తాను. నీకు కావల్సిన రకరకాల పళ్ళు, కాయలూ అమరుస్తాను. పంజరంలో కూర్చుని నీకు నచ్చినట్టు పలుకు. మా పిల్లుల వల్ల నీకు ఎలాంటి అపకారం జరగకుండా నేను నా బంట్రోతుల్ని కాపలా వుంచుతాను’ అని ఆ గండుపిల్లి చెప్పింది.

చిలుక కళ్ళనీళ్ళ పర్యంతరం అయిపోయింది.

‘మా చిలుక జాతికి లేని రాసిక్కుత నీకు పున్నందుకు నేను కొంచెం అసూయ పదుతున్నప్పటికీ నా గొప్పదనాన్ని నీవైనా గుర్తించినందుకు నాకు చాలా ఆనందంగా వుంది. కళల్ని ప్రేమించే వారివల్ల నాకు ఎలాంటి ప్రమాదం లేదని నాకు తెలుసు. పద నేను నీతో వస్తాను’ అన్నదది.

ఆ రోజు నుంచి ఆ చిలుక ఆ గండుబిల్లి సంరక్షణలో సుఖంగా వుండడం నేర్చింది.

ఆ పిల్లికి కూడా చిలుక మీద అభిమానం ఏర్పడింది.

అది వీలయినంతసేపు పంజరం దగ్గర కూర్చుని చిలుక పలుకులు వినేది. ఆ సమయంలో అవసరమయినప్పుడల్లు ఆ చిలుకను పొగిడేది.

‘చిలుక సాఫ్రూట్స్’ అనీ, ‘చిలుక గంధర్వ’ అనీ, ‘విష్ణవ చిలుక’ అనీ రకరకాల బిరుదుల్ని కూడా యిచ్చేది.

ఇలాగ చాలా సంవత్సరాలు గడిచిపోయాయి. హరాత్తుగా గండు బిల్లికి ఏదో జబ్బోచ్చి అది చచ్చిపోయింది. దాని బంట్రోతులు చిలుక మీద జాలితో దానిని పంజరం నుంచి వదిలేశాయి. చిలుక ఆకస్మికంగా దిక్కులేనిదయిపోయింది.

పిల్లి కొలువులో వన్న కాలంలో అది చిలుక పలుకు మరిచిపోయింది.

చెట్ల మీదనుంచి ఎగరడమూ, పళ్ళు, కాయలూ ఏరుకోవడమూ మరచిపోయింది. సంరక్షణ లేని ప్రపంచంలో ఎలాగ బ్రతకడమో దానికి తెలియలేదు.

అది ప్రయాస మీద నడుచుకుంటూ తను పుట్టిన రేగుచెట్ల తోపుకు వెళ్ళింది.

తక్కిన చిలుకలన్నీ వచ్చి దాన్ని పలుకరించాయి.

‘ఆకలేస్తుంది బోయినం పెట్టింద్రా’ అన్నది పలుకు చిలుక.

‘ఇక్కడ ఎవరి బోయినం వారే సంపాదించుకోవాలి’ అన్నాయి మిగతా చిలుకలు.

‘కానీ నేను కళాకార్స్ కదా.. నేను మిమ్మల్ని రంజింప చేస్తుంటాను. నన్ను మీరు పోషిస్తూ వుండండి. నా కోసం దయచేసి ఒక పంజరం చేయించండి. నేను గాడిదలాగా ఓండ్రించగలను. పులిలాగా గాండ్రించగలను. పిల్లిలాగ అరవగలను. నెమలిలాగా కేకలు వేయగలను..’ అన్నది పలుకు చిలుక.

దానికి మిగిలిన చిలకలన్నీ నవ్వేయి.

‘మాకు కావాలంటే నిజం గాడిదల అరుపులూ నిజం పులుల గాండ్రింపులు, నిజం నెమళ్ళ కేకలూ మేం కావలిసినంతసేపు వినగలం.. అందుకోసం నిన్న పోషించవలసిన అవసరం మాకేమీ లేదు. నువ్వు వెప్రి వేషాలు మానేసి చిలుకలాగా పలికితే మేం సంతోషిస్తాం.. మాతో కలిసి బతకనిస్తాం...’ అన్నాయివి.

కానీ పలుకుచిలుక ఒప్పుకోలేదు. ‘చిలుక పుటక పుట్టిన ఏ పిలక చిలకైనా చిలుకవలె పలకగలదు. చిలుక సామ్రాట్సైన నేను కూడా చిలక పలుకులే పలికితే నా గొప్ప ఏవుంది. నేను ప్రాణం పోయినా మామూలు చిలుకవలె ప్రవర్తించను. నేను స్నేహం చిలుకను’ అన్నదది.

‘నీ ఖర్జుం’ అనేసి మిగతా చిలుకలు ఎగిరిపోయాయి.

ఎగరడం మరిచిపోయిన పలుకు చిలుక నడుచుకుంటూ, ఈసురోమని వెళ్తుంటే దానికి ఓ జంగుబిల్లి ఎదురైంది.

“మ్యావ్” మంది పలుకు చిలుక దానిని రంజింప చెయ్యాలనే వద్దేశ్యంతో.

‘ఎవర్నువ్వు’ అని అనుమానంగా అడిగింది జంగుబిల్లి.

“నేనో కళాకారుడ్ని పుటకతో చిలుకనే అయినప్పటికీ నేను అడవిలోని అన్ని జంతువులను అనుకరిస్తూ పలుకగలను. మా కుటుంబ సభ్యులు నన్ను సరిగా అర్థంచేసుకోలేక పోయారు. వాళ్ళందరూ నన్ను మామూలు చిలుకలాగ చిన్న చూపు చూస్తుంటే నేను బాధపడుతూ వస్తుంటే నువ్వు ఎదురైనావు’ అన్నది.

‘నిన్ను చూస్తుంటే నాకు నా కథ గుర్తుకొస్తున్నది. చెప్పేదా’ అని ఆ జంగుబిల్లి అడిగింది.

‘నాకు కథలంటే చాలా యిష్టం చెప్పు’ అన్నది పలుకు చిలుక. జంగుబిల్లి మొదలుపెట్టింది.

కళా ప్రియుడి కథ

“నేను పిల్లి పుటకే పుట్టేను గానీ, చాలా చిన్నతనంలోనే నేను మామూలు పిల్లిని కాదని గ్రహించేను. మామూలు చదువు సంధ్యలు పూర్తి చేసిన తరువాత నేను మా కుటుంబ సాంప్రదాయం కొఢ్చి ఓ గంటసేపు తపస్సు చేసేను. వన దేవత ప్రత్యక్షం అయింది. నేను మామూలు జంగుబిల్లులాగా అడ్డమైన వరాలూ కోరుకోలేదు. ‘తల్లి! నాకు ఉత్తమాభిరుచినీ, కళా తృప్తమూ కలిగించు. జీవితాన్ని భిన్నంగానూ, కళాత్మకంగానూ తీర్చి దిద్దుకునే వరం యివ్వు’ అని కోరుకున్నాను.

వనదేవత ఆ వరం యిచ్చేసి వెళ్ళిపోయింది.

ఆ క్షణం నుంచీ నేను పూర్తిగా మారిపోయాను.

రోజుకి మూడు పూటలూ శుచిగా స్నానం చెయ్యడం అలవాటు చేసుకున్నాను. కళారాధన మీద మమకారం పెంచుకున్నాను.

తెల్లవారే లేచి టేకు చెట్టు ఎక్కిపోయి, ఉదయస్తున్న సూర్యుడ్ని చూస్తూ ఒళ్ళు మరిచి పోయేదాన్ని, వాసవేం ఆకుల మీద నుంచి జారుతున్న నీచి ముత్యాల్ని ఏరి దండగుచ్చాలని ప్రయత్నించేదాన్ని. వాటి మీద సూర్యకాంతి పడితే నా ఆనందానికి అంతుండేది కాదు. కొండ చెరువులో ఉదయస్తున్న చంద్రుడి మనోహరమైన నీడ చూస్తే నాకు ఆనందం కలిగేది. మేఘాలు ఆకాశంలో నా కోసం వెతుకుతూ తిరుగుతున్నట్టు అనిపించేది. పువ్వులన్నీ చంటి పిల్లలుగా గాలిలో పరిగెడుతున్నట్టు వుగేవి. లోకం సమస్తమూ సౌందర్యమయంగా, శోభాయమానంగా వుండేది. తోటి జంగుబిల్లులు ఈ సౌందర్యాన్ని చూడలేకపోయేవి. ఎంతనేపూ అవి కడుపు కక్కర్తితో అలమటించి పోతుండేవి. దొరికిన పిట్ట, ఏదైనా ఆభరికి పీతి గోర అయినా తినేసేవి. నేను మాత్రం అలా కాదు. అంత వికారంగానూ కళారహితంగానూ వికృతంగానూ వుండే ఆహార పదార్థాల జోలికి పోలేకపోయేదాన్ని. నేను తినే పిట్ట అందంగా, ఎంతో మనోహరంగా వుండాలి. దాని ఆటా, పాటా కూడా ఎంతో అందంగా వుండాలి. కప్రిగా, వికారంగా వుండే కాకిని నేనెలా తినగలను? శ్రవణ పేయంగా పలికే మైగోరని తినగలనుగానీ, తీయని పలుకు అంటే ఎరగని బట్టగోరను నేనెలాగ తినగలను? నా కళాదృష్టి, కళారాధనా

పన్నత స్థాయికి చెందినవి. అందువల్ల మన అడవిలోని జంగు బిల్లులన్నిటికంటే నేను భిన్నమైన దానిని. నాలాంటి జంగుబిల్లులు సృష్టిలో వుండే అవకాశం లేదు. చిలుకల్లో నువ్వేలాగో, పిల్లల్లో నేనలాంటి దానినన్నమాట? మనిద్దరం యిలాగ కలుసుకోవడం వనదేవత యిచ్చ తప్ప మరొకటి కాదు' అని ఆ జంగుబిల్లి తన కథ చెప్పింది.

ఈ కథ విన్న పలుకు చిలక కొంచెం జడుసుకుంది.

'కళాపోషణ అంటే నేను ఇంతకాలం వేరే అనుకుంటున్నాను. కళాప్రియులు, కళాకారుల్ని తినడం కళాపోషణ కాదని నా అభిప్రాయం' అన్నది.

జంగుబిల్లి ప్రశాంతంగా నవ్వి 'నీ అభిప్రాయాల్ని నేను అర్థం చేసుకున్నానుగానీ, నీతో నేను విభేదిస్తున్నాను.. నువు కూడా నాతో విభేదించవచ్చు' అన్నది.

పలుకు చిలక ఏడవలేక నవ్వింది.

'నువు నీకు వచ్చిన కళలన్నీ ముందు ప్రదర్శించు. ఆ తరువాత నేను నిన్ను తిని నీ కళని సార్థకం చేస్తాను' అన్నది జంగుబిల్లి.

పలుకు చిలక తన కళల్లో ప్రదర్శించాలని చూసింది గానీ దానికి ఏడుపు తప్ప, కళ ఏమీ పలకలేదు. జంగుబిల్లి ఒక అడుగు ముందుకు వేసి...

'సరే... నేను యిప్పుడు నిన్ను తింటానన్నమాట. కానీ ఒకటి నువు గుర్తుపెట్టుకో. నిన్ను మామూలు మురికిపిల్లో, కళాభిరుచిలేని మామూలు జంగుబిల్లో తినడం లేదు. ఉత్తమాభిరుచి గల, ఉత్తమజాతి జంగుబిల్లి నిన్ను తింటున్నది. అది నీ అదృష్టం అనుకో' అన్నది.

తర్వాత అది తీరికగా పలుకు చిలకని తినేసింది.

నేనీ కథ చెప్పితే మా మేనమామ చిరునవ్వు నవ్వుతూ విన్నాడు విని...

'నువు చెప్పిన కథలు నాకు అర్థం అయ్యాయి. ఆ సంగతి నీకు బోధపడటానికి వీలుగా నేనో కథ చెప్పనా?' అని అడిగాడు.

కథలు చెప్పేవాడికంటే వినేవాడే అధికుడు కాబట్టి చెప్పమన్నాను. మా మేనమామ ఈ కథ చెప్పాడు.

ఒక సాలెపురుగు కథ

పూర్వం, నీ చిన్నప్పుడు మన పెరటి తోటలో ఒక సాలెపురుగుల కుటుంబం వుండేది. ఆ కుటుంబంలో పన్నెండు మంది అన్నదమ్ములుండేవారు. వాళ్ళందరికి సాంప్రదాయానుసారంగా పన్ను కుటుంబ విద్యలన్నీ నేర్చానికి పద్మశాలి అనే సాలీల గురువును అప్పగించారు. ఆ గురువుగారు అవసరమైన విద్యలన్నీ నేర్చి, తిరిగి వాళ్ళందర్నీ వారి తండ్రికి అప్పగించాడు. తండ్రి పిల్లలందర్నీ సమావేశపరిచి...

"మీ కందరికి స్వయంగా బతకడానికి వీలుగా, సకల విద్యలూ నేర్చించాను. ఇంక ఎవరి మట్టుకు వారు హోయిగా, సంతోషంగా జీవించవలసిన సమయం వచ్చింది. మనది ఈ తోటలోనే వేరెన్నికగన్న కుటుంబం. కుటుంబ గౌరవానికి భంగం కలగకుండా జీవించండి..." అని ఉపన్యాసం చెప్పి పంపేసింది.

సాలెపురుగులన్నీ తండ్రిగారి కాళ్ళకు నమస్కరించి తలో దారీ వెళ్ళిపోయాయి. అందులో కడసారి సాలెపురుగు ఒక కుంకుడు చెట్టు ఎక్కి, నాలుగురోజులు కష్టపడి ఒక గూడు అల్లుకున్నది. గూడు అంతా పూర్తి చేసి అది నిద్దరపోయింది. పోద్దున లేచేసరికి దానికి బాగా ఆకలేసింది. గూటిలో ఏ చీమా, దోమా, ఏ తూసిగొ చిక్కి వుంటుంది కదా తినవచ్చునని అలోచించి అది ఆత్రంగా వెతికింది. కష్టపడి అల్లిన గూటిలో ఏ పురుగు చిక్కలేదని గ్రహించి అది బాధపడింది. పోనే రేపైన దొరకదా అని సరిపుచ్చుకున్నది. గానీ ఆ రోజూ,

మరుసటి రోజుగా కూడా దానికి ఏ పురుగు చిక్కలేదు. దానికి కొంచెం అనుమానం వేసింది. ఎందుకైనా మంచిదని ఆ గూడువదిలేసి, అంత దూరాన వున్న చింతచెట్టు కొమ్మలో మరో గూడుకట్టింది. అందులో కూడా దానికి ఏ పురుగు కూడా చిక్కలేదు.

సలహా కోసం అని అది తన పెద్దన్న యింటికి వెళ్లింది. వారం రోజుల్నించి తిండి లేక చిక్కపోయిన తమ్ముడ్ని చూసి అన్నగారు కంగారుపడి ఒంట్లో బాగోలేదా అని వాకబు చేసింది. అదేం కాదని చిన్న సాలీదు అనఱు సంగతి చెప్పింది. అలాకాదు, నువ్వు అల్లిన గూటిలో ఏదో లోపం వుందని నా అనుమానం. పద నేనోచ్చి చూస్తానని వెళ్లి తమ్ముడు అల్లిన గూడు చూసింది.

చూసి.

“ఇదేవిచి తమ్ముడూ సాతె గూడు అల్లేవు?” అని ఆశ్చర్యంగా అడిగింది.

“మనం సాతె పురుగులం కాబట్టి సాతెగూడు అల్లేసు.. తప్పా?” అని అమాయకంగా అడిగింది చిన్న సాలీదు.

“నువ్వు చెప్పింది నిజమే కానీ చిన్నదానివి కాబట్టి ఒక మర్మం కనిపెట్టలేకపోయావు. మనం సాతెగూడే అల్లాలి కానీ అది సాతె గూడులాగా కనబడకూడదు. భగవంతుడు మనకి ప్రసాదించిన కళా కౌశలాన్ని ఉపయోగించుకోవాలి. నీకు చీమల్ని తినాలని వుందనుకో. నువ్వు చీమల పుట్టలాగా కనిపించే సాతెగూడు అల్లాలి. అప్పుడపా తప్పకుండా వచ్చి నీ గూటిలో చిక్కుకుంటాయి. చూడగానే సాతెగూడు అని తెలిసిపోయిందనుకో. అవి నీ గూటిలోకి ఎందుకు వస్తాయి? రోజులు మారిపోయాయి తమ్ముడూ! ఈగలూ, దోషులూ తెలివి మీరిపోయాయి. మారిన కాలాన్ని బట్టి మనం కూడా మారాలి. లేకపోతే బతకలేం! నువ్వు ఏ పురుగుని తినాలని, ఏ దోషుని ఆకర్షించాలని చూస్తున్నావో దానికి నచ్చే గూటిని అల్లాలి. దానినే కళాకౌశలం అంటారు. మన కళ పొట్ట నింపాడానికి తప్పకుండా ఉపయోగపడాలి’ అని అన్నగారు హితబోధ చేసింది.

కానీ చిన్న సాతెపురుగు ఒప్పుకోలేదు.

‘అన్నయా! జాతీ నీతీ వున్న సాతె పురుగుల కుటుంబంలో పుట్టిన నేను సాతి పురుగులాగా మాత్రమే జీవించాలని నిర్ణయించుకున్నాను. సాతిగూడు మాత్రమే అల్లుతాను. చూడగానే సాతెగూడు అని తెలిసిపోయే గూటిని మాత్రమే అల్లుతాను. పొట్ట కూటికోసం పురుగుల్నీ, దోషుల్నీ రంజింప చేయడం కోసం నేను కళల్ని ఆశ్రయించలేను. నా వల్ల కాదు. నేను నా అస్తిత్వాన్ని ఒదులుకోలేసు’ అని అది ఖండితంగా చెప్పేసింది.

‘అది సరే.. మరి బోయినం సంగతి ఏమిటి? నీకు అన్నం ఎవరు పెడతారు?’ అని కంగారుగా అడిగింది పెద్ద సాలీదు.

ఈ ప్రత్యక్ష చిన్న సాలీదు చిన్నబుచ్చుకుంది ‘నువ్వు అనవసరంగా కంగారుపడకు. బోయినం కోసం నీ గడప తొక్కను. నీకు వచ్చిన బయ్యం లేదు. నేను నాకు నచ్చిన రీతిలో బతికి, నచ్చిన రీతిలో చావదలుచుకోలేదు. సాతె పురుగులాగా బతకగలిగితే బతుకుతాను. లేదంటే చస్తాను..’ అనేసి ఆకడ్కించి వెళ్లిపోయింది. తోట గట్టు దగ్గరి జిల్లేదు చెట్టుమీద అది ఓ కొత్తగూడు అల్లి, అందులో దోషైనా చిక్కుతుందేమానని ఎదురుచూడటం మొదలుపెట్టింది. కాని తెలిసి తెలిసి సాతిగూటిలోకి వెళ్లి చిక్కుకునే వెప్రి చీమలు గానీ, దోషులు గానీ మన తోట మొత్తం మీద లేపు గడ. కాబట్టి దానికి తిండి దొరకలేదు. ఈలోగా ఒక ముక్క పిట్ట అలా వచ్చింది. దానికి సాతె పురుగులంటే చాలా యిష్టం. వస్తూనే అది సాతెగూటిని చూసి రయ్యమని వచ్చి ఆ చిన్న సాతి పురుగుని మింగేసి చక్కా పోయింది.’

అని చెప్పి మా మావయ్య వెటకారంగా నవ్వి ‘అర్థం అయిందా?’ అని అడిగాడు

నాకు ఉడకుమొత్తం వచ్చింది. ‘నువ్వీకథ ఎందుకు చెప్పావో నాకు అర్థం అయింది. కానీ కథల్ని

పతంజలి సాహిత్యం

నమ్మి నేను నా అభిప్రాయాలు మార్చుకోలేను. నా ఆత్మకథ నా యిష్టం వచ్చిన రీతిలో నేను రాసుకుంటాను. నీకు నచ్చుకపోతే నువ్వు చదవోద్దు. కావాలంటే నీకు నచ్చిన పద్ధతిలో నీ ఆత్మకథ రాసుకో. నాకు అభ్యంతరం లేదు...’ అన్నాను.

మా మేనమామ అప్పటికి ఏవీ అనకుండా వెళ్లిపోయాడు.

• • •

మా కుటుంబమంతా తూనీగలమీద సహారి చేస్తుంటుంది. నేనొక్క దాన్నే సీతాకోకచిలుకనెక్కి తిరుగుతుంటాను.

అసలు సీతాకోకచిలుక మీద సహారి చేయడం చాలా కష్టమైన పని. దానిని లొంగదీసుకోవడం, మనకు కావలసిన దగ్గరకు దానిని ఎగిరేట్టు చెయ్యడం సామాన్యమైన విషయాలు కావు. అవి ఆకస్మికంగా ఘర్షిలు కొదుతుంటాయి. ఒక క్రమం లేకుండా ఎగురుతుంటాయి. అందుచేత మా కుటుంబంలో మామూలు దెయ్యాలు సీతాకోక చిలుకల జోలికి పోవు.

సీతాకోక చిలుకల మీద తిరుగుతుంటాను కాబట్టి నన్ను కొంత గౌరవంగా కూడా మా వాళ్ళు చూసుకుంటూ వుంటారు.

ఇలా వుండగా మా పెరటిలోని విష్పచెట్టు పూతకొచ్చింది. ఆ కాలంలో విష్పపూలు తినడానికి, వాటిలోని తేనె తాగడానికి కింపురుషులనే వాళ్ళు నెమళ్ళమీద ఎగురుతూ వస్తూండటం మామాలే.

ఈ కింపురుషులనే వాళ్ళు ఎవరో, ఎక్కడ నుంచి వస్తుంటారో నేనెప్పుడూ పట్టించుకోలేదు. లోకంలో వుండున్నటువంటి సమస్త జీవజాలంలో మా దెయ్యాలే ఉత్సమ్మమైనవి కాబట్టి, దెయ్యాల్లో కూడా మా గుండు దెయ్యాలే మేలిమి జాతి కాబట్టి, ఆ గుండు దెయ్యాల్లో కూడా మా కుటుంబమే గొప్పది కాబట్టి, మా కుటుంబంలో కూడా నేనే గొప్పదాన్ని కాబట్టి రక్కల గుర్తాల్సంటి నెమళ్ళక్కి తిరిగేవాళ్ళని నేనెందుకు భాతరుచేయాలి?

కాబట్టి ఆ కింపురుషుల్ని నేను భాతరు చెయ్యలేదు. ఓ రోజు నేను సీతాకోకచిలుకనెక్కి వెన్నెట్లో సరదాగా తిరుగుతున్నాను. మా విష్పచెట్టు మీద ఒక నెమలీ, దానిమీద సహారి చేసి వచ్చిన కింపురుషుడు మాత్రమే వున్నారు. ఆ గుర్తపు మొగంవాడితో మనకెందుకని నేను పట్టించుకోలేదు. కానీ అనుకోకుండా నేనెక్కిన సీతాకోకచిలుక తిన్నూ పోయి ఆ నెమలి నెత్తిమీదన్న పించంమీద వాలింది.

అప్పుడు ఆ నెమలి పక్కనే వుండి విష్పపువ్వు నవుల్లన్న కింపురుషుడు నన్ను చూసి..

‘ఎవరువ్వు?’ అని అడిగాడు.

‘నువ్వేవరో నాకు తెలియకపోయనా ఘర్షాలేదు. కానీ, నేనెవరో నీకు తెలియకపోతే ఎలాగ? ఇప్పటికేనా తెలుసుకో.... నేను కింపురుషుల రాజుని. మేం దేవగణాల కుటుంబానికి చెందినవాళ్ళం....’ అన్నాడతను.

‘నువ్వేవరో నాకు తెలియకపోయనా నాకు నష్టం లేదు. కానీ నువ్వేవరో నాకు తెలీకపోతే నీకు నష్టం అని నాకు అర్థం అయింది. నువ్వేవరో నాకు తెలియడంవల్ల నాకేమీ లాభం లేదని నాకు తెలుసు. అలాగే నేనెవరో నీకు తెలియకపోతే నాకు గానీ, నీకు గానీ నష్టం లేదని నా అభిప్రాయం” అని నేను వివరంగా చెప్పాను.

నా మాటలు విని ఆ కింపురుషుడు ఆశ్చర్యపోయాడు.

‘నువ్వేవరోగానీ జ్ఞానివలె వున్నావు. జ్ఞానులు సీతాకోకచిలుకలమీద తిరగడం నేను యింతకు ముందు ఎప్పుడూ చూడలేదు... అన్నాడా కింపురుషుడు. ఆ మాటలకు నేను మరీ ఆశ్చర్యపోయాను.

‘ఓ కింపురుషుడా! నువ్వు సామాన్యుడవు కావు.. అవును! నేను జ్ఞానినే. ప్రపంచంలో ఆ సంగతి ఇంతవరకూ నా ఒక్కడానికి తెలుసు. ఆ రహస్యం నాకు తప్ప యితరులైప్పరికి తెలియదు. ... ఆ సంగతి నేనే స్వయంగా చెప్పుకోలేకా, లోకం ఆ సంగతి గ్రహించకా, యింతకాలం నాలో నేనే మధనపదుతూ వచ్చాను. నువ్వు నన్ను చూడగానే పోల్చుకున్నావు...’ అన్నాను.

‘నువ్వు విప్పపూలు తిండానికి వచ్చావా?’ అని ఆ కింపురుషుడు ప్రశ్నించాడు.

‘ఓ... నేనే... కాదు.... మా పిశాచ జాతిలో ఎవ్వరూ విప్పపూలు తినరు.. నేను ఈ చెట్టు మీదకి వూరికి వచ్చా...’ అన్నాను.

‘నువ్వేమైనా పని చేస్తుంటావా?’ అని ఆ కింపురుషుడు అడిగాను.

‘ఓ.... నేనేమీ చెయ్యసు. నేను ఆలోచిస్తుంటాను....’

‘ఆ సంగతి నిన్ను చూడగానే పోల్చుకున్నాను.. జ్ఞానులు వట్టి పనికిమాలిన వాళ్ళు.. నేనున్నానుకో... నేనీ చెట్టు మీదకి ఊరికే రాలేదు విప్పపూలు తినడానికి వచ్చాను. ఈ నెమలి కూడా అందుకే వచ్చింది. నువ్వు ఊరికే వచ్చావు. అందుకే నువ్వు జ్ఞానివని పోత్సేశాను.. ఎవరైతే అర్థరాత్రిపూట పనిపాటా లేకుండా చెట్లు, పుట్టలూ పట్టుకు తిరుగుతుంటారో వాళ్ళ జ్ఞానులు కాక ఏమవుతారు?’

ఆ గుర్తపు మొహం కింపురుషుడి మీద నాకు చాలా కోపం వచ్చింది.

‘జ్ఞానులు పనికిమాలినవాళ్ళు అని నువ్వేక సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించావు. అక్కడితో సరిపోదు... నిరూపించు’ అని పట్టుదలగా అడిగాను.

కింపురుషుడు అరు విప్పపూలు నెమ్ముదిగా తిని, నెమలి వీపు మీద వెల్లకిలా పడుకుని ఆకాశం కేసి చూస్తూ ఈ కథ చెప్పడం మొదలు పెట్టాడు.

ఒక జ్ఞాన గంధర్వుడి గాథ

ఫూర్మం ఒకానొక్కడు ఆకాశగంగా తీరాన కొంతమంది గంధర్వులు నివసించేవాళ్ళు. గంధర్వులు బతుకు గురించి నీకుతెలుసో లేదో గానీ, వాళ్ళ పాటలు పాడి పొట్ట పోషించుకునే రకం. చెట్ల దగ్గరకు వెళ్ళి వాటికి నచ్చిన పాటలు పాడి అవి యిచ్చిన ఘలాలు తింటారు. తేనెటీగల దగ్గరకు వెళ్ళి గంటల తరబడి, తీయని పాటలు పాడి అవి యిచ్చిన తేనెతో కడుపు నింపుకుంటారు. మేఘులకు మంచి మంచి పాటలు వినిపించి అవి రాల్చిన వాన చినుకులు తాగుతారు. అటువంటి గంధర్వుల కుటుంబంలో ఒక కాదల్చుకున్న జ్ఞాని జన్మించాడు. అతడు లోకంలో వున్న సమస్త జ్ఞానాన్ని సంపాదించడానికి పూనుకొన్నాడు. అనేక వేల సంవత్సరాలు భగవంతుడి కోసం తపస్సు చేశాడు. చివరికి పరమశివుడు ప్రత్యుషించు.

“పెట్రివాడా! నువ్వు జ్ఞానం కోరి తపస్సు చేస్తున్నట్టు నాకు తెలుసు. కానీ నువ్వు భగవంతుడి కోసం తపస్సు చేశావు.. అంటే నా కోసమా? విప్పుమూర్తి కోసమా? బ్రహ్మదేవుడికోసమా? సరస్వతి, లక్ష్మీ, పార్వతీదేవి కోసమా? ఎవరి కోసం తపస్సు చేస్తున్నావు? మాలో ఎవరు ప్రత్యుషం కావాలో నువ్వు చెప్పకపోతే మాకు ఎలా తెలుస్తుందనుకున్నావు? ఇటువంటి వెట్రి పని ఎన్నడూ చేయకు. ఎవరు నిన్ను కట్టాఇంచాలని కోరుకుంటున్నావో వారినే సృష్టింగా తలచుకో.. నేను భోజాశంకరుట్టి కాబట్టి వచ్చాను గానీ లేకపోతే నువ్వు కోటి సంవత్సరాలు తపస్సు చేసినా ఎవరూ ప్రత్యుషం కారు. ఇక్కనేనా గ్రహించు. సరేలే.. నువ్వు కోరిన వరం అనుగ్రహిస్తున్నాను... తపస్సు మాని సంతోషంగా యింటికి వెళ్ళు” అనేసి శివుడు వెళ్ళిపోయాడు.

మరుక్కణమే మన గంధర్వుడికి జ్ఞానం వచ్చేసింది. కొబ్బరి బొండాంలోకి నీరు వూరిన చందాన అతని మొదడులో జ్ఞానం వూరింది.

ఆకలిగా వన్నాడు కాబట్టి దగ్గరగా వన్న సీతాఫలం చెట్టు దగ్గరికి వెళ్లి మధురమైన గొంతుకతో పాటలు పాడటం మొదలుపెట్టాడు.

వరుసగా పదిహేను పాటలుపాడినా ఆ చెట్టు అతనికి ఒక్క సీతాఫలమూ యివ్వేదు. ఇదివరలో అయితే అయిదు పాటలు పాడితే ఆ చెట్టు అతడ్ని కొగలించుకుని పది పండ్లు యిచ్చేది.

దాంతో ఆ గంధర్వుడికి కోపం వచ్చింది. పాటలు ఆపి -

‘ఓ వృక్షమా! ఇదేమి అన్యాయం? ఇది వరకు నేను వెలిముటి పాటలు పాడితేనే నువ్వు అమృత సమానమైన సీతాఫలాలు యిచ్చేదానివి. అటువంటిది యిప్పుడు ఫోరమైన తపస్సు చేసి, అనంతమైన జ్ఞానాన్ని సంపాదించి పాడుతున్నాను. ఇంత మంచి పాటలు పాడినా నువ్వు మెచ్చుకోవడం లేదు. సంగీతమూ, జ్ఞానమూ నిన్ను రంజింపచేయలేక పోతున్నాయా?’ అని ఆడిగాడు.

‘అది కాదు మిత్రమా... ఇది వరకు నువ్వు గంధర్వులకు సహజమైన పాటలు పాడేవాడివి. అందులోని విషయాలు నాకు అర్థం అయ్యేవి. ఇప్పుడు నువ్వు జ్ఞాన సంబంధమైన పాటలేవో పాడుతున్నావు.. ఇవి నాకు అర్థం కావడం లేదు.. ఇవి వింటే నాకు తన్నయత్వం కలగడం లేదు.. అయినా సరే, యివిగో, ఈ అయిదు ఫలాలూ తీసుకెళ్ళు.. రేపట్టించి నువ్వు నా దగ్గరకు వచ్చి పాడనక్కర్చేదు... నాకు జ్ఞానం కావాల్సి వచ్చినప్పుడు నేనే కబురంపుతాను..’ అని పలికి ఆ చెట్టు అతనికి అయిదు సీతాఫలాలు రాల్సింది.

ఆ గంధర్వుడు ఆ ఫలాలు తీసుకొని అంగీలో పదేసుకొని -

అజ్ఞానంలోని ఆనందం సహజమైనదే అయినప్పటికీ అది బ్రహ్మతో కూడుకున్నదనీ, అజ్ఞానం దుఃఖ హేతువు కాబట్టి వారికి ఆనందం కలిగే అవకాశం లేదనీ వివరిస్తూ మరో పాట పాడేసి అక్కడి నుంచి వెళ్లిపోయాడు.

ఆ రోజు నుంచీ అతనికి ఆదాయం పడిపోయింది. అయినా అతను విచారించలేదు -

బతుకుతెరువు కోసం యితరులకు నచ్చే పాటలు పాడేవారు పాట కూలీ అవుతాడనీ, బతుకుతెరువు కోసమే తనకు, ఇతరులకూ నచ్చే పాటలు పాడేవాడు మామూలు పాట కూలీ అవుతాడనీ, తనకు నచ్చి, యితరులకు నచ్చుకపోయినా, ఇతరుల హితవు కోరి, ఇతరల్ని జ్ఞాన మార్గం వేపూ, కర్మమార్గం వేపూ నడిపించేవాడు వైతాళికుడు అవుతాడనీ అతను అనుకునేవాడు.

ఒకనాడతను ఆకలితో ఒక బండరాయి మీద విశ్రాంతి తీసుకుంటుండగా రెండు సింహోలు ఒక జింక మాంసం కోసం ఫోరంగా పోట్లాడుకోవడాన్ని చూశాడు.

గభాలున లేచి, ఆ సింహోల దగ్గరకు వెళ్లి -

‘మీరీ విధంగా పోట్లాడుకోవడం తగనిపని - భగవంతుని సృష్టిలో బోలెదంత మాంసం వుంది. దీన్ని ఇద్దరూ పంచుకోవచ్చు. లేదా మీలో ఒకరు దీనిని రెండో సింహోనికి వదిలేసి హృదయ వైశాల్యాన్ని ప్రకటించుకోవచ్చు. ఆ పని మీరు చేస్తే భగవంతుడు కూడా సంతోషిస్తాడు. నేనూ సంతోషిస్తాను. లేదా - మీరిద్దరూ కూడా విశాల హృదయంతో ఈ జింకని నాకు బహుకరించవచ్చు అప్పుడు నేనూ నా యందున్న భగవంతుడు కూడా ఇంకా ఎక్కువ సంతోషిస్తాడు’ అని వుపదేశించింది.

అప్పుడు సింహోలు రెండూ కలిసి ఆ జ్ఞాన గంధర్వుడ్ని తొడబట్టుకు చీరేశాయి.

ఒక చెట్టు మీద కూచుని యిదంతా చూస్తున్న ఒక బ్రహ్మరాక్షసి గభాలున వచ్చి, ఆ సింహోలు రెంటినీ జుత్తుపట్టుకుని నేలకేసి చిత్తకొట్టిసింది.

అవి పుంజాలు తెంపుకుని అక్కడించి పారిపోయాయి.

నేల మీద దొర్లుతూ జ్ఞానం ఓదుతున్న గంధర్వుడిని ఆ బ్రహ్మరాక్షసి లేపి -

‘నిన్న రాత్రి నాకు బగమంతుడు కలలోకి వచ్చి నీకు నిజమైన జ్ఞానం పుపదేశించమని బతిమాలుకున్నాడు. ‘జ్ఞానం అంటే ఏమిలో నీకు యిప్పటికేనా అర్థం అయిందనుకుంటాను. నీకు జింకమాంసం కావాలంటే స్వయంగా వేటాడు. లేదా వేటాడిన సింహాలను తరిమేసి, వాటి దగ్గర్నుంచి లాక్ష్మీ అంతేగానీ వాటికి నీతులు చెప్పి ప్రయోజనం లేదు. ఇదే జ్ఞానమంటే’ అనేసి జ్ఞానం పుపదేశించి, ఆ జింక మాంసాన్ని భుజాన వేసుకుని అది బయలుదేరింది.

‘అంత జ్ఞానాన్ని యిచ్చిన దానివి కొంచెం మాంసం కూడా యివ్వచ్చు కదా?’ అనడిగాడు జ్ఞానగంధర్వుడు

దానికా బ్రహ్మరాక్షసి అడివంతా జడుసుకునేట్లు నవ్వి -

‘పిచ్చివాడా జ్ఞానం ఎవరైనా డుస్తారు మాంసవో, బోయినవో నువ్వు న్యంతంగా సంపాదించుకోవాల్సిందే... అర్థం అయిందా? ఇదే జ్ఞాన మార్గంలో ఆఖరి పొరం...’ అనేసి ఆ బ్రహ్మరాక్షసి మాయం అయిపోయింది.

కింపురుషుడు చెప్పిన ఈ కథ విని నాకు నవ్వచ్చింది. కింపురుషుడి అజ్ఞానానికి నాకు జాలేసింది. నేను ఆ కింపురుషుడ్ని చూసి -

‘కింపురుషుడా! నేను చెప్పేది జాగ్రత్తగా విను. నువు ఎప్పుడో మీ ముత్తాతల నాటి పరిస్థితి దృష్టిలో పెట్టుకుని మాట్లాడుతున్నట్టున్నావు. జ్ఞానం అంటే నువు వేదాంతమనీ, తత్వమనీ, లోకజ్ఞానమనీ పొరపడుతున్నట్టున్నావు. ఇటువంటి పొరపాటు లోకంలో చాలామంది చేస్తున్నారు. నీకు ఈ విషయం సులభంగా అర్థం కావడానికి ఒక కథ చెబుతాను విను.’

లెక్కల తాబేలు కథ

‘ఇక్కడికి సూరు యోజనాల దూరంలో ఏడు వంపుల కాలువ ఒడ్డున రెక్కల తాబేళ్ళ దేశం ఒకటి పున్నదన్న సంగతి నువు వినే వుంటావు. రెక్కలున్నాయి గదా అని ఆ తాబేళ్ళ ఎక్కువ సేపు ఎగరటమే వ్యాపారంగా పెట్టుకున్నాయి. ఆ దేశంలో ఒక రెక్కల తాబేలు ఊసుపోక కాలక్షేపం కోసం ఎక్కాలు నేర్చుకుంది. యాభైయ్య ఎక్కం దాకా అది కంఠతా పట్టేసింది. అటునుంచి ఇటుగానీ, ఇటునుంచి అటుగానీ ఏ ఎక్కమైనా రఫీమని చెప్పేయగలిగేది. దానికి తోడు దానికి లెక్కల్లో కూడా ప్రావీణ్యం అఖ్యింది. ఒక తాబేలు రోజుకి ఒక గంటపాటు ఎగరడానికి ఎంత శక్తి అవసరమో, ఆ శక్తి సంపాదించడానికి ఎన్ని చేపల్ని తినాలో, ఎన్ని వాసపామల్ని భోంచేయాలో అది లెక్కలు కట్టి చెప్పేసేది. తాబేళ్ళ రాజ్యపు వైశాల్యమూ, ఎల్లలూ, అన్నీ అది గుణించేసి తోటి తాబేళ్ళని ఆశ్చర్యపరిచేది. దాని కీర్తి ఈ నోటా, ఆ నోటా పడి చివరికి తాబేటి రాజుకి చేరింది. తాబేటి రాజు ఆ లెక్కల తాబేల్ని పిలిపించి, దాని శక్తి సామర్థ్యాలు స్వయంగా పరిచీంచింది. పరిచీంచి నీ పాటి జ్ఞాని ఈ సృష్టిలో లేడని తేల్చేసింది. రాజుగారి కంటే ముందే మిగిలిన రెక్కల తాబేళ్ళ దానిని జ్ఞానిగా గుర్తించాయి.

అక్కడి నుంచి రాజు మొదలు ఆ రాజ్యంలోని వారందరూ లెక్కల తాబేలు మాట వేద వాక్యగా భావించి పాటించేవారు. అది లెక్కలు వేసి వర్షాలు ఎప్పుడు పడతాయో ముందే చెప్పేది. ఇప్పుడెన్ని రెక్కల తాబేళ్ళన్నాయి. ఏడాదికి యిన్ని తాబేళ్ళ పుడుతున్నాయి. సాలీనా యిన్ని తాబేళ్ళ చస్తున్నాయి అని లెక్కలు వేసి పదేళ్ళ తర్వాతెన్ని రెక్కల తాబేళ్ళంటాయో అది లెక్కలు కట్టి చెప్పేది.

దాని పలుకుబడి ఎంతగా పెరిగిపోయిందంటే దాని సలహా లేదే రాజుగారు ఏమి చేసేవాడు కాదు. దానితో ఆ లెక్కల తాబేలు ఆ రెక్కల తాబేళ్ళ రాజ్యంలోని అన్ని విషయాల్లోనూ కలుగజేసుకోవడం మొదలు పెట్టింది. చేపల్ని ఎలా పట్టాలో అది చెప్పేది. పొద్దున్న ఎన్ని గంటలకు లేచి తాబేటి రాజ్య ప్రజలు ఏం

చేయాలో అదే నిర్ణయించేది. పాటలు ఇలా వుండాలి అనేది, అలా వుండాల్సిందే. నాట్యం ఈ రీతిగా వుండాలనేది. నాట్యం చచ్చినట్టు అలాగే ఉండేది.

ఆ తాబేటి రాజ్యం పక్కనే తోకలేని కోతుల ద్విపం ఒకటి వుండేది. ఇప్పుడూ వున్నాది. ఆ రాజ్యంలో అనేక కాలువలూ, చెరువలూ వున్నాయి. మరో పదేళ్ళ పోతే లెక్కల తాబేళ్ళకి ప్రస్తుతం వున్న రాజ్యం చాలదు కాబట్టి పక్కనున్న కోతుల రాజ్యం మీదకి దండెత్తి దాన్ని ఆక్రమించుకోవాలని తాబేటి రాజుకి లెక్కల తాబేలు సలహా యచ్చింది.

మనకి లెక్కలున్నప్పటికీ ఆ కోతులకి చేతులున్నాయి కాబట్టి అవి రాయి తీసుకుని వీపు మీద ఒక దెబ్బ వేస్తే ఎంత లెక్కల తాబేలైనా చచ్చి వూరుకుంటుంది కాబట్టి అది మంచి ఆలోచన కాదని లెక్కల తాబేటి రాజుగారి ముసలి మంత్రి సలహా యచ్చాడు.

వెంటనే లెక్కల తాబేలు గంటమూ, తాటాకులూ అందుకుని, తోకలేని కోతి బరువు యింత, కాబట్టి దాని చేతి తాలూకు శక్తి యింత... కాబట్టి అది ఘలానీ ఇంత బరువైన రాతిని మాత్రమే ఆయుధంగా ఉపయోగించగలదు. కాబట్టి ఆ కోతి, ఆ చేత్తో, ఆ రాత్తో కొడితే పలానీ ఇంత బరువైన దెబ్బ తగుల్లుంది.

ఇటు చూస్తే రెక్కల తాబేటి కవచపు మందం యింత. అది ఘలానా యింత బరువైన దెబ్బను తట్టుకోగలదు. అది కూడా ఆ కోతి ఘలానీ యింత వేగంతో, ఘలానీ యింత బరువుతో కొడితే ఈ తాబేటి కవచం తట్టుకోగలదు... అని తాటాకు మీద లెక్కలు వేసి...

‘కాబట్టి.... తోకలేని కోతులు కొట్టే దెబ్బలు మన తాబేటి చిప్పను పగలగొట్టలేవు. మనం ఎగురుకుంటూ వెళ్ళి ఆ కోతుల మీద పడి వాటి బుర్ర బద్దలు కొట్టేదాం... మరేం ఘర్యాలేదని అది సలహా చెప్పింది.

ముసలి మంత్రి కూడా ఆ లెక్కల్ని కాదనలేకపోయాడు.

లెక్కల తాబేటి సలహాతో, తాబేళ్ళ సేనలు తోకలేని కోతుల రాజ్యం మీద దండయాత్ర మొదలుపెట్టాయి. ఒక గంటసేపు ఘోరమైన యుద్ధం చేసేసరికి కోతులు కొంచెన వెనకడుగు వేశాయి.

అప్పుడు ఒక ముసలి కోతి తన మీదకు వచ్చిన లెక్కల తాబేలుని రెండు చేతుల్లో పట్టేసుకుని దాని వీపు మీద రాతితో బాదదం మొదలుపెట్టింది. లెక్కల తాబేలు చిప్పలోంచి పకపక నవ్వి...

“నువ్వు మూర్ఖురాలివి... నా లెక్కల ప్రకారం నా డిపు పగల గొట్టడానికి నీ శక్తి చాలదు.. సువు నన్నేం చెయ్యలేవు అన్నది.

దానికి ముసలి కోతి నవ్వింది.

‘పెరి వెధవా.. నిన్ను చంపడానికి నీ డిపు పగలగొట్టనక్కరలేదు.. ఇదుగో తిరగేసి కాదుతున్నాను.. మీ బాబుతో చెప్పుకో’ అని... ఆ లెక్కల తాబేల్ని తిరగేసి చేతిలో వున్న రాత్తో ఒక మోదు మోదింది.

‘అయ్యా..... తిరగేసి కొడితే ఎంత దెబ్బకు చస్తానో లెక్కలు వేయనే లేదు గదా’ అని విచారిస్తూ ఆ లెక్కల తాబేలు చచ్చి వూరుకుంది. మిగిలిన కోతులు పావుగంట సమయంలో దురాక్రమణదారుల్ని ‘తిరగేసి కొట్టు’ అనే వ్యాహారిత్తక యుద్ధంలో చంపేసి పీడా వదిలించుకున్నాయి.

ఆ రకంగా ఒక జ్ఞాని వల్ల ఒక రాజ్యం సర్వాశనం అయిపోయింది. కాబట్టి కేవలం లెక్కలు బాగా వొచ్చినాయనో, పాటలు బాగా పాడే వాడనో, కవిత్వం బాగా రాస్తాడనో ఎవడ్ని జ్ఞానిగా గుర్తించకూడదు... వారి వెనుకబడి వెళ్లి పోకూడదు... అని నేను కథ ముగించాను.

ఆ కథ కింపురుషుడు ప్రశాంతంగా విని...

మరైతే జ్ఞానం అంటే ఏమిటి? సువ్వ ఏ రకమైన జ్ఞానివి.. నీ వల్ల ఈ లోకానికి ఉపకారం ఏమిటి? అని కొంచెం జంకుతూ అడిగాడు.

చెప్పేవాడికి వినేవాడు లోకువ అని తెలిసే అదుగుతున్నావా? తెలీక అదుగుతున్నావా? అని నేనా కింపురుషుడై వెక్కిరింతగా అడిగాడు.

‘అదేట్రా బాబూ... నువు కొత్త సంగతి చెబుతున్నావు? నువ్వు చెప్పేదాన్ని వినేవాడు నమ్మాలని నువు కోరుకుంటావు.. నమ్ముతున్నాడో లేదోనని అనుమానిస్తావు. నమ్మరా బాబూ అని బతిమాలుకుంటావు.. అవునా కాదా? మరటువంటప్పుడు ఎవరు ఎవరికి లోకువ’ అని కింపురుషుడు అడిగాడు.

నేనో క్షణం ఆలోచించి -

‘నువు చెప్పింది నిజమే... ఆ సంగతి నాకూ తెలుసు... అదలా వుంచి నే చెప్పేది విను... నాకు ఏ రకమైన జ్ఞానం వున్నదో తెలుసుకోవాలని నీకుంది గదా. నిజానికి జ్ఞానం అంటే వేరేమీ కాదు. ఎదటివాడి అజ్ఞానాన్ని గుర్తించడమే జ్ఞానం అంటే.. తుమ్మెదలూ, సీతాకోకచిలుకలూ హూవుల వునికిని గుర్తించినట్టు నెమళ్ళు విప్పచెట్టును గుర్తించినట్టు, నేను అజ్ఞానం ఎక్కడున్నదో వప్పున గుర్తించగలను.. అదే నా ప్రత్యేకత..... అన్నాను.

కింపురుషుడు నవ్వేడు.

‘అంటే నువు ఎదటివారిలోని అజ్ఞానాన్ని చప్పున గుర్తించగలనంటావు?’

‘అవును.... అవతలివాడు ఎంతవాడైనా, అతడి అజ్ఞానాన్ని చూసే చూడగానే నేను పోల్చుకోగలను...’

‘మరి నీలోని అజ్ఞానం సంగతి ఏమిటి?

‘నాలోని అజ్ఞానాన్ని గుర్తించడం నీ బాధ్యతగానీ నా బాధ్యత ఎలా అవుతుంది? అజ్ఞానాన్ని కలిగి వుండడం వరకే నా బాధ్యత. దాన్ని గుర్తించి అనందించడం నీ బాధ్యత.

‘కానీ అజ్ఞానం వల్ల ఆనందం ఎలా కలుగుతుంది? అజ్ఞానం దుఃఖహేతువని నేను చిన్నప్పుడు చదువుకున్నాను...’ అన్నాడు కింపురుషుడు.

‘నేను మాత్రం ఏమంటున్నాను... నా అజ్ఞానంవల్ల నాకు దుఃఖం కలగవచ్చగానీ, నీకు ఆనందం కలగవచ్చను గదా? ఏటంతావు?’ అని నేను సరదాగా రెట్లించాను.

కింపురుషుడు విషాదంగా తల హూపి ‘లేదురా అబ్బాయా..... ఒక వ్యక్తి అజ్ఞానం వల్ల యితరులందరూ దుఃఖపడిన సందర్భం ఒకబట్టి నాకు తెలుసు.... నీకు తెలుసుకోవాలని వున్నాడా?’ అని అడిగాడు.

‘నాకు తెలుసుకోవాలని వున్నది గానీ నువు తెలియజెప్పగలవన్న నమ్మకం ఏమున్నాది? అదలా వుంచితే నాకు వినాలని వున్నది... చెప్పు....’ అన్నాను నేను.

‘అంటే వినడం వేరనీ, విని తెలుసుకోవడం వేరనీ నీకు తెలుసున్న మాట...’

‘అవును, అంతేకాదు.. చెప్పడం వేరు, తెలియజెప్పడం వేరని కూడా నాకు తెలుసు...’

కింపురుషుడు నా భుజం మీద చెయ్యి వేసి తమ్ముడా... నువు అజ్ఞానాన్ని గుర్తించగలిగినట్టే నేను జ్ఞానాన్ని గుర్తించగలనని తెలుసుకో.. నువు ఎదుబట్టి వారిలో నీ మూర్తిత్వాన్ని గుర్తించగలిగినట్టు, ఎదుబటివారిలో నా ప్రతిబింబాన్ని చూడగలను... ఈ రెండు శక్తులూ జ్ఞానానికి బోమ్మా బోరుసూ లాంటివి.. ఒక వ్యక్తి అజ్ఞానం వల్ల అనేకలకు దుఃఖం కలిగిన సందర్భాన్ని వివరించే కథ ముందు విను -

కొమ్ముల కుండేలు కథ

‘పూర్వం ఒకానోకప్పుడు కింపురుషుల రాజ్యాన్ని మా ముత్తుతగారు పరిపాలించే కాలంలో సల్లగొండ అడవుల్లో కొన్ని కుండేళ్ళు కాపురం వుండేవి. వాటికి ఒక రాజు కూడా వుండేవాడు. అతను తన కుండేళీ ప్రజల్ని బాగా అభిమానించేవాడు. రోజుకు రెండో మూడో కుండేళ్ళను ఏ క్రూరమ్మగమో పట్టేనుకుంటే ఆయన

చాలా బాధపడేవాడు. బాధిత కుటుంబాలకు సష్టుపరిహారంగా కొంత పచ్చిక భూమిని కేటాయించేవాడు. క్రూర మృగాల సంచారాన్ని కనిపెట్టి కుందేళ్ళని పోచ్చరించడానికి గూఢచార వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేశాడు.

కుందేళ్ళ మామూలుగా తిరిగే భూమి సమస్తమూ యుద్ధ రంగమేనని భావించి ఆత్మరక్షణ కోసం బౌరియలు తవ్వించి, పారిపోవడానికి రహస్య సారంగాలు ఏర్పాటు చేయించాడు

ప్రజలను ప్రైమించి, వారి క్లేమం కోసం వన దేవతకు ప్రత్యక్ష పూజలు చేయించాడు.

అయితే ఏ పెద్దనక్కె, ఏ చిరుతపులో, ఏ జాగిలమో ప్రతి రోజు నాలుగైదు కుందేళ్ళని ఎత్తుకుపోయేవి. ఎంత ప్రయత్నించినా జనక్కయం తగ్గలేదు.

దానితో ఆ కుందేటి రాజు విసిగిపోయి, ఒక బౌరియలో కూర్చుని వన దేవత కోసం ఫోరమైన తపస్సు చేశాడు. చివరకు వన దేవత ప్రత్యక్షమైంది.

“కుందేటి రాజు ఏమినీ కోరిక?” అన్నది.

‘తల్లి నా ప్రజలను క్రూర మృగాలనుంచి రక్షించుకోవటం నా బాధ్యత. అందువల్ల నేను కోరుకున్న వరం నువు ప్రసాదించాలి. మాకు సింహోలకుండే కోరలు కావాలి. మొసలికుండే దవడలు కావాలి. ఏనుగులకుండే దంతాలు కావాలి. ఖడ్డ మృగానికుండే కొమ్ము కావాలి..’ అని కుందేటి రాజు కోరేదు.

‘రాజు నీ ఆశయం మంచిదే.. ప్రజల మీద నీకున్న మమకారం నాకు సంతోషం కలిగిస్తోంది. నువు జాగ్రత్తగా ఆలోచించే ఈ వరం కోరుతున్నావా?’ అని వన దేవత నిదానంగా అడిగింది.

‘తల్లి నేను అన్నే ఆలోచించుకునే అడుగుతున్నాను. నా కోరిక నెరవేర్చు...’

‘మరోసారి ఆలోచించుకో నాయనా.. కావాలంటే మిమ్మల్నందర్నీ సింహోలుగా మార్చేస్తాను...’ అన్నది వనదేవత.

‘లేదు తల్లి.. మేము కుందేళ్ళగానే వుంటాము... మమ్మల్ని మేము రక్షించుకోవడం కోసం నేను వరాలు అడిగాను. నీకు చాత్మనేతే అవి ప్రసాదించు...’ అన్నాడు కుందేలు రాజు.

వన దేవత వంగి కుందేటి రాజు శిరస్సు మీద చేయవేసి

‘నాయనా నువ్వడిగినవన్నీ నీ ఒక్కడికి ప్రసాదిస్తే సరిపోతుంది గదా...’ అన్నది.

‘లేదు తల్లి.. లేదు.. నా సమస్త కుందేటి రాజ్యంలోని కుందేళ్ళన్నిటికి కొమ్ములు కావాలి, దంతాలు కావాలి, కోరలు కావాలి... కావాల్చిందే అని కుందేటి రాజు పట్టుబట్టాడు.

‘ఇది నీ కోరికేగదా... నీ ప్రజలు ఈ వరం కోరుకోలేదు గదా.. అసలు నువు నీ ప్రజల్ని సంప్రదించి ఈ వరాలు కోరినావా?’ అని వన దేవత స్త్రీ సహజమైన ఆరాలు తీసింది.

కుందేటి రాజుకు కోపం వచ్చింది.

‘ఓ తల్లి.. నా ప్రజల రక్షణ బాధ్యత నాది.. కేవలం నా ఒక్కడిది.. వాళ్ళ శ్రేయస్సుకు ఏది మంచిదో నిర్ణయించే బాధ్యత నాకున్నది... వాళ్ళకు ఇష్టం లేకపోయినా, వాళ్ళను రక్షించి తీరాల్చిందే.. నేడిగిన వరం ఇస్తే ఇష్టు, లేకపోతే మానీ గానీ నా రాజ్యపాలనా వ్యవహరాల్లో దయచేసి జోక్యం చూసుకోవడ్డు..’ అని అతను వన దేవతపై చిరాకుపడ్డాడు.

వన దేవత మారు మాట్లాడకుండా ఆశీర్వదించి మాయం అయిపోయింది.

మరుక్కణంలో కుందేటి రాజు నెత్తిమీద బారెడు పొడుగున్న కొమ్ము మొలిచింది అది పదును పెట్టిన కత్తిలుగున్నది. దాని నోటిలోంచి ఏనుగు దంతాల మాదిరి రెండు దంతాలు పొడుచుకొచ్చాయి. అవి కూడా కత్తుల్లాగా పదునగా వున్నాయి. దాని పశ్చ మొసలి పశ్చ మాదిరిగా తయారైపోయాయి. వాటిలో కొన్ని సింహపు కోరల్లాగ మారిపోయాయి.

కుందేటి రాజు అనందానికి హాహ్లు లేకుండా పోయాయి.

స్వస్తి!

నా జాతిపై క్రూర మృగాల దాష్టీకానికి ఇంతటితో స్వస్తి! అనుకుంటూ అది బొరియలోచి బైటికివచ్చింది.

పచ్చీ రాగానే దాని మీద ఒక పొట్టి నక్క దాడిచేసింది.

కుందేటి రాజు తన కొమ్ముతో పొట్టినక్క డొక్కలో పొడిచింది.

కుందేలనే ప్రాణి పుట్టిన తరువాత ఇలాంటి సంఘటన జరగడం ప్రప్రథమం ఆనే సంగతి స్వరించి ఆ కుందేటి రాజు మహా అనందంగా తన నివాసానికి చేరుకున్నాడు.

అప్పటికే అక్కడికి మిగిలిన కుందేళ్ళనీ చేరుకున్నాయి.

అన్నిటికీ కొమ్ములూ, దంతాలూ, కోరలూ వున్నాయి. వాటికి వన దేవత వరం సంగతి తెలియకపోవడం చేత అవస్నీ చాలా ఆశ్చర్యంతో వున్నాయి.

వాటిని ఉడ్డిశించి కుందేటిరాజు గొప్ప ఊవ్యాసం చేసేడు.

కుందేళ్ళనీ రాజుని పొగిడి, అనందంగా తమ తమ ఇళ్ళకు వెళ్లిపోయాయి. ఆ రోజు సాయంత్రం వరకూ అవస్నీ అనందోత్సాహాలతో ఆకలిదప్పులు మరిచిపోయాయి.

సాయంత్రం వరకు ఒక్క కుందేలు కూడా క్రూర జంతువు పాలుపడలేదు.

సాయంత్రం అయి, వెన్నెల కురిసే సరికి వాటికి ఆకలేసి ఇవాళ్ళి నుంచీ నిర్భయంగా మేతకు పోవచ్చుగూడా అని నిర్భయంగా అవి గడ్డి బయిలుకు చేరుకున్నాయి. అయితే తమ దంతాలతో, కోరలతో వెనుకటిలాగ పచ్చగడ్డి, మొక్కల చిగుర్లు తినడం సాధ్యం కాదని వాటికి ఆకస్మికంగా తెలిసింది.

తెలిసే సరికి అవస్నీ బాపురుమన్నాయి. వాటికి దిక్కుతోచక రాజు గారి దగ్గరకు హాహోకారాలు చేసుకుంటూ వెళ్లాయి.

రాజుగారు కూడా ఆ సమయానికి అదే విషయం గ్రహించినవాడై కొంత కంగారుగా వున్నాడు.

‘మరేం ఫర్మాలేదు.. కొత్తగాబట్టి ఇలా వుందిగానీ, కొంత అభ్యాసం మీద మనకి హీయనం చేయటం అదే అలవాటు అవుతుంది....’ అనేసి వాళ్ళని పంచించేశాడు.

కుందేళ్ళ నానా రకాలుగా పచ్చగడ్డి తినడానికి ప్రయత్నాలు చేశాయి. కానీ కాలువలో నీళ్ళ త్రాగడం తప్ప అవి ఇంకేమీ చేయలేకపోయాయి.

ఆ రాత్రి అవస్నీ పస్తుపడుకున్నాయి. పొద్దున్నే అవస్నీ రాజుగారి ఇంటికి వెళ్లి -

‘మనం క్రూర మృగాల మాదిరి మాంసం అన్నా తినాలి... లేదంటే ఆ వన దేవతనే బతిమాలుకుని ఈ కోరలని వొదిలించుకోవాలి తప్ప మరో మార్గం లేదని’ రాజుకు విన్నవించుకున్నాయి.

‘కుందేటి పుటక పుట్టి, మాంసం తినడం మన వల్ల కాదు.. ఈ కొమ్ములూ కోరలూ లేకపోతే మనం ఇది వరకు లాగే నానా క్రూరమృగాలకీ బల్లెపోతాం కాబట్టి ఆకలితో చస్తే చచ్చిపోతాం గానీ ఇంకో జంతువుకి ఆహారం గావడానికి వీల్లేదు.....’ అని రాజు ఖండితంగా చెప్పేసి తన గదిలోకి పోయి తలుపులు వేసుకున్నాడు.

మిగిలిన కుందేళ్ళనీ హాహోకారాలు చేశాయి. ఆకలితో, దుఃఖంతో, నిరాశతో అవి వారం రోజులపాటు బాధపడ్డాయి.

ఈ లోపుగాబక ముసలి కుందేలు ఫోరమైన తపస్సు చేసింది. వన దేవత ప్రత్యక్షం కాగా -

‘తల్లి.... మా రాజు మూర్ఖుడై ఈ వరం కోరేదు. దయచేసి ఈ కోరలన్నీ తీసేసి, మమ్మల్ని ఇది వరకు వలె మామూలు కుండేళ్ళగా మార్చు. మా జనం బోయినం చేసి వారం రోజులయింది. ఆకలితో అందరం చచ్చేకన్నా రోజుకో నలుగురు లెక్కన సక్కల వాతలడి నెమ్ముదిగా చావడం మేలు’ అని వేడుకుంది.

దానికి వన దేవత ఒప్పుకోలేదు. ‘మీ రాజుకి యిచ్చిన వరం వుపసంహరించుకుంటే నా పరువేం కావాలి? మిగిలిన దేవతల దగ్గర నాకు ఎంత చిన్నతనంగా వుంటుంది? ప్రపంచంలో యిప్పటికి ఏ దేవతా ఇచ్చిన వరాన్ని ఉపసంహరించుకోలేదు... నేనుమాత్రం ఎలా చేస్తాను చెప్పు’ అని వనదేవత అడిగింది.

‘మరైతే మేమందరం ఇలా ఆకలితో చావాల్సిందేనా?’ అని ఆ ముసలి కుందేలు అడిగింది.

‘మీ రాజు బతికునంతకాలం నా వరం ప్రభావం చూపుతుంది అంతవరకు మీరు ఏం చేస్తారో మీ యిష్టం. ఈ విషయంలో నేనేమీ చేయలేను. ఇంకేదైనా వరం కావాలంటే కోరుకో.. తక్కణమే యిస్తాను’ అన్నది వనదేవత.

ముసలి కుందేలు వన దేవత పంక కోపంగా చూసి, అక్కడ నుంచి వచ్చి తన బొరియలో కూర్చుని ఆలోచన చేసింది.

తెల్లవారేటప్పటికి దానికి ఒక ఉపాయం తోచింది. మిగిలిన కుండేళ్ళను సమావేశపరిచి, -

‘మన రాజు బతికుండగా మనకి ఆకలి చావు తప్ప వేరే గత్యంతరం లేదు.... ఇంతమంది చావడం కంటే ఒకడు, వాడు రాజు అయినా చివరికి దేవుడైనా సరే చావడం మంచిది. పదండి రాజుని చంపి పీడ వొదుల్చుకుందా’ అని చెప్పింది.

అప్పుడు ఆకలితో వన్న ఆ కుండేళ్ళనీ రాజుమీద దాడిచేసి తమ కొమ్ములతో రాజుని పొడిచి చంపేశాయి. రాజు చచ్చిపోయిన వెంటనే కుండేళ్ళ కొమ్ములనీ మాయం అయిపోయాయి. అవి ఉత్సాహంగా వచ్చిక బయలుమీద పడి ఆకలి తీర్చుకున్నాయి.

అని ఆ కింపురుషుడు కథ ముగించాడు.

‘నేను నీకు చెప్పిన లెక్కల తాబేలు కథకి, ఈ కొమ్ముల కుందేలు కథ అనుకరణ అని నా అనుమానం... దానికి, దీనికి తేడా ఏమున్నది గనుక’ అని నేను నిర్మాహమాటంగా ఆ కింపురుషుడై అడిగాను.

‘జాగ్రత్తగ ఆలోచించి చూస్తే నీకు తేడా తెలుస్తుంది. లెక్కల తాబేలు మూర్ఖత్వం వల్ల రెక్కల తాబేళ్ళు నాశనం అయిపోలేదు. ఆ మూర్ఖుడి మాట విని, ఆ మూర్ఖుడు చెప్పినట్టు చేయడం వల్ల రెక్కల తాబేళ్ళనీ సర్వాశనం అయిపోయాయి. నేను చెప్పిన కథలో కొమ్ముల కుందేలు పీడ హాదిలించుకుని తక్కిన కుండేళ్ళనీ బాగుపడ్డాయి. బోధపడిందా?’ అని కింపురుషుడు ప్రశాంతంగా అడిగాడు.

“బోధపడిందిగానీ, నువ్వు చెప్పిన మాట మంచిదే అయినా ఒప్పుకోవలసిన అవసరం ఏమున్నదని ఆలోచిస్తున్నాను” అన్నాను నేను నిజాయితీగా.

‘నీతో మరి కానేపు మాటదే వాడినే గానీ విప్పువ్వులు అయిపోయాయి..... మళ్ళీ ఎప్పుడైనా నేను యిటు వచ్చినపుడు తప్పకుండా కానేపు మాటాడుకుండాం....’ అనేసి ఆ కింపురుషుడు నెమలి మీది కూచని ఎగిరి పోయాడు.

నేను ఇంటికి పోయి సీతాకోక చిలుక రెక్కలతో తయారుచేసిన పుస్తకం అందుకుని నిడ్డలోచ్చే వరకు రాసి పడుకున్నాను

నాకు మరుసటి రోజు మెలకువ వచ్చేసరికి మా మేనమామ నా ఆత్మకథ చదువుతూ కనిపించేదు.

నేను ఏమీ అనలేదు. కానేపట్లో మా మేనమామ నే రాసిందంతా చదివి -

‘బాగానే పున్నాది. కానీ మీ తాబేటి రాజు, కుందేటి రాజు సముశక్కంగా లేరు. రాజులు ఎప్పుడూ

దుర్మార్గంగా వుంటారు. లేదా పరమదొంగలుగా వుంటారు. కానీ మూర్ఖంగా వుండరు. అనలు మూర్ఖులు రాజులు కాలేరు. ఈ విషయం నీకు బోధపడటం కోసం ఒక కథ చెప్పేదా?’ అని అడిగాడు.

‘సువ్వు చెప్పే కథ వినడానికి నేను సిద్ధంగా వున్నప్పుడు నేను చెప్పే కథ వినడానికి నువ్వు కూడా సిద్ధంగా వుండాలని నేను నీకు వేరే చెప్పక్కుడేరుగదా’ అన్నాన్నేను.

‘ముందు నా కథ ఏను’ అని మా మేనమామ ఈ కథ చెప్పేడు.

తెల్ల కాకుల కథ

‘ఇప్పుడు బంగాళాభాతం వున్న దగ్గర హర్షం ఒకపెద్ద అరణ్యం వుండేది. అందులో గంధర్వులూ, కింపురుషులూ, దెయ్యాలూ, పిశాచాలూ, రకరకాల పక్కలూ, జంతువులూ కూడా వుండేవి. అక్కడే తెల్లని కాకులు అనేకం నివసిస్తుండేవి. ఆ కాకులు ఓ రోజు మీటింగు పెట్టుకుని మనకొక రాజుండాల.. కాకపోతే మిగిలిన ప్రాణిల దగ్గర లోకువైపోతాం గదా అని ఆలోచించుకున్నాయి.

అప్పుడా కాకుల్లోంచి ఒకటి ముందుకొచ్చి....

‘నేను మహా వీరుడైని మీకండరికి తెలుసు కదా. నా ఛైర్య సాహసాలు కూడా మీకండరికీ తెలుసు. ఒక రాజుకు వుండవలసిన లక్షణాలన్నీ నాకు పుష్టిలంగా వున్నాయి. కాబట్టి నన్ను రాజుగా ఎంచుకోండి’ అని కోరింది.

ఆ తెల్లకాకుల్లో ముసలి కాకులు కొన్ని కలిసి కానేపు చర్చించుకున్నాయి. ఆ తర్వాత.

“నువు చెప్పింది నిజమే కానీ మనం తెల్లగానే వున్నప్పటికీ ప్రధానంగా కాకులమని మరిచి పోకూడదు. అవునా? మన కాకులకు ఛైర్య సాహసాలూ, పౌరుపాలూ, శౌర్య ప్రతాపాలూ అవసరమా? వాటితో మనకు ఎన్నడైనా పనిబడుతుందా? నువ్వే ఆలోచించు’ అని సుబ్బారంగా తేల్చేశాయి.

మరో కాకి ముందుకు వచ్చి...

‘తాతలూరా, తండ్రులూరా.. నాకంటే పెద్దలూరా! మన తెల్లకాకులకి రాజుగా వుండే అర్థత నాకున్నదేమో పరిశీలించండి. నేను ధర్మశాస్త్రాలూ, నీతి శాస్త్రమూ బాగా చదువుకున్న కాకిని. రాజనీతిని ప్రత్యేక శ్రద్ధతో అభ్యసించిన దానిని. నన్ను రాజుని చేస్తే మన తెల్లకాకులన్నీ సుఖసంతోషాలతో బతుకుతాయని నా నమ్మకం’ అని చెప్పింది.

మళ్ళీ ముసలి కాకులు చర్చలు జరిపి....

‘నువు కూడా పనికిరావని మా అభిప్రాయం. కారణమేమిటంటే మనకు నీతి శాస్త్రంతో పనేముంది. మన వైసందిన జీవితంలో నీతిశాస్త్రం, ధర్మశాస్త్రం ఎందుకు పనికొస్తాయి? ఇంక రాజనీతి సంగతి, ముందు మనకు తగిన రాజు కావాలి. ఆ రాజుకి నీతి కావాలి అవునా? మన తెల్ల కాకులకు రాజుగా వుండాలంటే వేరే అర్థతలుండాలి. అవి ప్రధానం. ఆ అర్థతలున్నవాడికి, నువ్వు సలహారుగా పనికిరావచ్చు. రాజుగా మన కులానికి సహాయ పడదామని నువు ప్రయత్నించి నందుకు సంతోషం’ అని తేల్చాయి.

అప్పుడు ఆ ముసలి కాకుల్లోని ఒక తెల్లకాకి ముందుకు ఒక అడుగు వేసి...

‘నా సంగతి అందరికి తెలుసు. నేను ఎప్పుడూ అసత్యమాడి ఎరుగను. ఎవరికి హాని చేసి ఎరుగను. అవినీతి గానీ, బంధుప్రీతి గానీ, అన్యాయం కానీ నాకు గిట్టిని విషయాలు. నన్ను రాజుగా చేసుకుంటే మన తెల్లకాకుల ప్రతిష్ఠ పెరుగుతుందని భావిస్తున్నాను. నా విశిష్టత గురించి నేను చెప్పాకోవడం త్వేగానీ, ఇలాంటి సందర్భాలలో దోషం లేదు. ఆలోచించి చూడండి’ అన్నది.

‘నువ్వుంటే మన యావన్నుంది కాకులకు ప్రేమాభీమానాలున్నాయి. కానీ నువ్వు రాజుగా పనికిరావు. నీకా అర్థత లేదని కూడా నీకు తెలుసు....’ అన్నాయి మిగిలిన కాకులన్నీ.

‘ఇలా నువ్వు పనికిరావు, నువు పనికిరావు అని అందరీ అవమానించే బదులు... రాజుగా వుండాలంటే ఏ అర్థతలుండాలో చెప్పురాదా?’ అని ఆ మంచి కాకి నిష్టారంగా అడిగింది.

‘అర్థత లేమిటో చెప్పాలంటే చెప్పువచ్చు. కానీ దానివల్ల ప్రయోజనం లేదు. మనలో వున్న కాకుల్లో ఎవరు రాజుగా వుండటానికి అర్థులో నిర్ణయించుకోవడం సులువైన పని, తెలివైన పని’ అని ముసలి కాకులు అన్నాయి.

మిగిలిన కాకుల్లో చాలా వాటికి రాజు కావాలని వున్నది. కానీ తీరా మనసులోని కోరికను బైటపెడితే ఏమవుతుందోనని జంకి పూరుకున్నాయి.

ఎవరూ ముందుకు రాకపోయేసరికి ముసలి కాకులు ఆలోచించి...

‘మనం వనదేవతను ప్రార్థించాం. రాజుని ఎంచే బాధ్యత ఆవిడకే వదిలి పెడదాం’ అని ప్రతిపాదించాయి.

అప్పుడు మొత్తం తెల్లకాకులన్నీ పావుగంట వనదేవతను ప్రార్థించేసరికి ఆవిడ ప్రత్యక్షం అయింది.

‘మీ కోరిక నాకు అర్థం అయింది. ఎవరు రాజుగా వుండటానికి యోగ్యులో మీరు నిర్ణయించ లేకపోయినపుటికీ ఎవరు అర్థులు కాదో ఖచ్చితంగా నిర్ణయించినందుకు, గ్రహించినందుకు సంతోషిస్తున్నాను. మీరు కాకులు... మీకు రాజు కావాల్సిన వాడికి కాకులకు రాజు కావాల్సిన అర్థతలుండాలి... అంటే మీ సైజానికీ, మీ జీవన విధానానికి తగినవాడే రాజు కాగలడు.. నే చెప్తాను వినండి.. మీరు ఎలా బితుకుతారు? మీ ప్రధాన వ్యక్తి ఆహారాన్ని దొంగిలించడం. అంటే దొంగతనంగా ఆహారాన్ని సంపాదించడంలో ఎవరైతే ఎక్కువ నైపుణ్యం కలిగివుంటారో హాడే మీకు రాజు. ఈ నైపుణ్యం వున్న కాకికి ఎదుటి వారిని ఏమార్చే శక్తి పుషులంగా వుండాలి. నిరాసక్తంగా వున్నట్టు, ఆహారం గురించి తలపే లేనట్టు, కాకతాళీయంగా అక్కడికి వచ్చినట్టు నటించగలిగే నైపుణ్యం వుండాలి. మెరుపువేగంతో ఆహారాన్ని తస్సుకుపోగల శక్తి సామర్థ్యాలుండాలి..... అట్టి శక్తి ఎవరికి వుందో చూసి అతడ్ని రాజుగా ఎంచుకోండి...’ అన్నది వనదేవత.

అప్పటికే తెల్ల కాకులన్నీ ఒకనొక తెల్లకాకిటైపు ఆస్త్రిగా చూస్తున్నాయి.

వనదేవత చెప్పిన లక్ష్మణాలన్నీ ఆ కాకిలో పుషులంగా వున్నాయి. అది తాను తినడమే కాకుండా ఇతరకాకులకు తిండి ఎక్కడ దొరుకుతుందో చెపుతుంటుంది కూడా. యత్కులనుంచో, గంధర్వలనుంచో, దెయ్యాల చేతినుంచో, అది ఆహారాన్ని తస్సుకుపోయినపుడు అవి ఏ రాళో విసిరి కొట్టడానికి చాలా ప్రయత్నించాయి గానీ ఆ కాకి ఎన్నిచూ దెబ్బలు తినలేదు.

మిగిలిన అన్ని కాకులూ తననే చూస్తుంటే ఆ కాకికి కొంత సిగ్గేసింది. అది పదవిమీద మోజు లేనే లేనట్టు మొహం అమాయకంగా, నిరాసక్తంగా పెట్టి తల వంచుకున్నది.

వన దేవత వేలెత్తి ఆ కాకిని చూపించి.

‘అదిగో ఆ కాకే మీ రాజు... పరమ దొంగ, కిలాడీ, మాయలాడి, కాకులకే అది కాకి! పరమ కాకి!! దానిని మీరు రాజుగా చేసుకొని హాయిగా వర్ధిల్లండి..’ అనేసి ఆ వనదేవత మాయమైపోయింది.

ఆ వెంటనే ఆ కాకులన్నీ వనదేవత ఎంచిన కాకిని రాజుగా చేసుకున్నాయి. దాని సారధ్యంలో అవి ఎన్నడూ కూటికీ, గూటికీ బాధపడలేదు’ అని మా మేనమామ కథ పూర్తిచేశాడు. నేను పాచినోటితో నవ్వాను.

ఎందుకు నవ్వుతావని మా మామయ్య అనుమానంగా అడిగాడు.

‘కాకులు తోటి కాకిని రాజుగా చేసుకున్నపుడు, మూర్ఖులు తోటి మూర్ఖుల్ని ఎందుకు రాజుగా ఎంచుకోకూడదో నాకు అర్థం కాక నవ్వేను. ఏమీ అనుకోవర్చున్నాను.

మా మేనమావకి నా వెక్కిరింత అర్థమై కొంచెం చిన్నబుచ్చుకున్నాడు.

‘మావయ్యా.... ఒక మూర్ఖుడ్ది రాజుగా ఎంచుకోవాల్సిన సందర్భాలు కూడా కొందరికి, కొన్ని చోట్ల తారసపడతాయని నీకు తెలియడానికి వీలుగా ఒక కథ చెబుతాను విను.

ఈకల గబ్బిలాల కథ

పూర్వం నేను మూడోనెల పసి దెయ్యంగా పున్న రోజుల్లో మూసినది తీరంలో ఒక అడవి వుండేది. అందులో ఒక మరిచెట్లు కింద దేవతలు తపస్సు చేసుకుంటూ వుండేవారు. ఆ చెట్లుమీద అనేక గబ్బిలాలు సుఖంగా జీవిస్తూ వుండేవి. అవి వికారంగా వుండటంవల్లనో, తినడానికి పనికి రాకపోవడం వల్లనో వాటి జోలికి ఎవరూ పచ్చేవారు కాదు. ఆ చెట్లు మీద కాపురం వుండే పాపురాలూ, చిలకలూ, మైనగోరలూ ఎప్పుడూ ఏదో ఒక క్రూరజంతువు బారిన పది చచ్చిపోతుండేవి కానీ గబ్బిలాలు సుఖంగా వుండేవి.

దాంతో వాటికి గుడ్డి కళ్ళు నెత్తిమీదికి ఎక్కిపోయినాయి. అవి పగలంతా దర్జాగా పడుకొని రాత్రిపూట లేచి, నిర్ఘయంగా మరిపళ్ళు తింటూ కాలజ్ఞేషం చేసేవి.

వాటిలో ఒకానొక గబ్బిలానికి పెంకి గబ్బిలం అనే పేరుండేది. ఆ పెంకి గబ్బిలం మెలకువగా పున్నంతసేపు ఇతర గబ్బిలాలను అట పట్టిస్తుండేది. సూర్యోదయం కాగానే ఇతర గబ్బిలాలన్నీ నిద్రపోతున్నపుడు వాటి కలల్లోకి వెళ్ళి మరీ అల్లరి పెట్టేది.

ఓ రోజు పెంకి గబ్బిలం సుబ్బరంగా ఓ పది మరిపళ్ళు తిని అవి అరగడం కోసం ఇటు, అటు ఎగరడం మొదలెట్టింది. ఆ చెట్లుకింద తపస్సు చేసుకుంటున్న ఒక దేవముని గడ్డాన్ని కాలితో పట్టుకుని దాన్నంచి తలకిందులుగా వేళ్ళాడ్డం మొదలుపెట్టింది.

ఆ దేవముని కళ్ళు తెరిచి, ‘నువు చెట్లు కొమ్మల్చించి వేలాడాలి కానీ ఇలా తాపసుల గెడ్డాలు పట్టుకొని వేలాడకూడదు... తప్ప’ అని ప్రశాంతంగా చెప్పాడు.

పెంకి గబ్బిలం నవ్వింది.

‘నాయినా నువు కళ్ళు మూసుకొని తపస్సు చేసుకో... నా కిక్కడే బాగుంది... నన్న అల్లరి పెట్టుకు’ అని అది అల్లరిగా ఆ దేవమునికి చెప్పింది.

‘తప్ప... నేను తపస్సు చేసుకుంటున్నాను... నన్న చిరాకుపెట్టి, నా తపస్సుకి భంగం కలిగించకూడదు....’ అని ఆ దేవముని ప్రశాంతంగానే చెప్పాడు.

‘నువు తపస్సు ఎందుకు చేస్తున్నావు? ఏదో వరం కోసమే గదా! ఆ వరం ఏదో నన్నే అడుగు.. ఇస్తాను కదా...’ అన్నది ఆ పెంకి గబ్బిలం.

ఆ దేవమునికి పిసరంత కోపం వచ్చింది.

‘నువు మర్యాదా, మప్పితం లేకుండా మాటాడుతున్నావు. ఉచితానుచితాలు తెలియకుండా ప్రవర్తిస్తున్నావు... ఇది మంచి పద్ధతి కాదు...’ అని నచ్చచెప్పాలని చూశాడు

పెంకి గబ్బిలం ఆ దేవముని గడ్డం పుచ్చుకుని మరింత గట్టిగా కాళ్ళతో లాగి

‘నువు నోరూ, కళ్ళూ మూసుకొని తపస్సు చేసుకో... నీతో నేను మాటాడదలుచుకోలేదు. నువు కూడా నాతో మాటాడకు...’ అని కసిరింది.

దానితో ఆ దేవమునికి కోపం వచ్చేసింది.

‘ఈ క్షణం నుంచీ మీ గబ్బిలాలన్నింటికి రంగు రంగుల ఈకలు మొలవాలని శపిస్తున్నాను... నీ అహంకారానికి అదే శిక్ష...’ అని శాపం పెట్టి ఆ దేవముని ఆ పెంకి గబ్బిలాన్ని లాగి విసిరేసి వెళ్ళపోయాడు.

మరుక్కణమే ఆ చెట్లుమీదున్న గబ్బిలాలన్నింటికీ రంగు రంగుల ఈకలు మొలిచాయి.

గబ్బిలాలకు కళ్ళు కనిపించవ కాబట్టి, అవి ఎంత అందంగా తయారైనాయో వాటికి అర్థం కాలేదు.

కానీ ఆ చెట్లుమీదున్న మిగిలిన పక్కలు వాటికి ఆ సంగతి చెప్పాయి.

‘ఇప్పడు మీరు ఎంత అందంగా వున్నారో తెలుసునా? మీ అందాన్ని చూడటానికి మా రెండు కళ్ళు చాలటం లేదు’ అని పొగిచాయి.

మొత్తం గబ్బిలాలన్నీ పొంగిపోయాయి. అవి ఆనందాతిశయంతో పగలు కూడా ఇటు అటు ఎగిరాయి. ఆ రాత్రి వాటి పుషారుకి హద్దులే లేకపోయాయి.

అయితే మరుసటి రోజు పొద్దున్న వాటికి ఎన్నడూ లేని ఆపద మొదలైంది.

గబ్బిలాలు తినడానికి పనికిరాకపోయినా, వాటి వంటి మీదున్న రంగు రంగుల ఈకలు ఎంతో ముద్దొస్తున్నాయని గమనించి కొండయక్కలు ఆ చెట్లుమీద పడ్డారు.

ఆ ఒకపూటే వాళ్ళు ఇరవై గబ్బిలాల్ని చంపేసి, వాటి ఈకల్ని పీతేసి పట్టుకుపోయారు.

మరుసటి రోజున కూడా అదే విధంగా జిరిగి మరో పది గబ్బిలాలు చచ్చిపోయాయి.

పెంకి గబ్బిలం భయపడిపోయి, దేవముని శాపం గురించి మిగిలిన గబ్బిలాలకి చెప్పేసింది.

అవన్నీ కలిసి, పెంకి గబ్బిలాన్ని నానా చివాట్లుపెట్టి, పోయి ఆ దేవమునికి క్షుమాపణ చెప్పుకొని, శాప విమోచనం చేయించుకు రమ్మని గడ్డించాయి.

పెంకి గబ్బిలం తన తప్పు గ్రహించి వేరే చెట్లు క్రింద తపస్సు చేసుకుంటున్న ఆ దేవముని దగ్గరకు పోయి.

‘అయ్య నన్ను క్షమించండి... బుద్ధి గడ్డి తిని అహంకరించాను. తమరి శాపంవల్ల మా గబ్బిలాలు ఉత్తిష్ఠణ్ణునికి చచ్చిపోతున్నాయి’ అని ఏపుస్తా చెప్పింది.

శాప విమోచనం చేయమని కోరింది.

ఆ దేవముని శాంతించి....

‘అహంకారం అనర్థదాయకమని ఇప్పుడైనా తెలుసుకొని బుద్ధికలిగి జీవించు. శాప విమోచన జాగ్రత్తగా విను. ఏ క్షణంలో అయితే మీ గబ్బిలాలకు ఒక మూర్ఖుడు రాజు అవుతాడో అప్పుడే మీకు ఈ శాపం తొలిగి, ఈ ఈకలన్నీ మాయమౌతాయి... అంతపరకు జాగ్రత్తగా బతకాల్చిందే తప్ప చేయగలిగింది లేదు....’ అని చెప్పేసి ఆ దేవముని మళ్ళీ కళ్ళు మూసుకున్నాడు.

పెంకి గబ్బిలం ఆ విషయం అంతా తోటి గబ్బిలాలకు చెప్పింది.

వెంటనే ఒక గబ్బిలం లేచి, అందరికీ నమస్కారం పెట్టి...

‘నాకు చదువు లేదు, జ్ఞానం లేదు, సంస్కారం లేదు. నాకు ఏమీ తెలియదు. నేను మూర్ఖురాల్ని.. నన్ను తక్కణమే రాజుని చేసి, మన కులానికి కలిగిన ఆపద తొలగించండి’.. అన్నది.

మిగిలిన గబ్బిలాలన్నీ ‘అది నిజమే’ అని అంగీకరించి మూర్ఖ గబ్బిలాన్ని రాజుగా పట్టాభిషిక్తుడై చేశాయి.

అయినా సరే ఆ ఈకలు పోలేదు.

పెంకి గబ్బిలం తక్కణమే శాపం పెట్టిన దేవమునిని ఆశ్రయించి...

‘తండ్రి! నీ మాట వమ్మయిపోయింది. మూర్ఖుడ్ని రాజుగా చేసినా మా ఈకలు అలాగే మిగిలిపోయాయి..’ అన్నది.

ఆ దేవముని దివ్యదృష్టితో జరిగినదంతా గ్రహించి.

‘తనకు ఏమీ తెలియదని గ్రహించినవాడు మూర్ఖుడు ఎలా అవుతాడు? బుర్ర తక్కువగా ప్రవర్తించి కాలాన్ని వ్యథం చేయకుండా వెళ్లి నిజమైన మూర్ఖుడ్ని రాజుగా చేసుకోండి..’ అనేసి ఆ దేవముని మళ్ళీ కళ్ళు మూసేనుకున్నాడు.

ఆ పెంకి గబ్బిలం ఈ సంగతి అంతా మిగిలిన గబ్బిలాలకు చెప్పింది.

ఆ సంగతి విని మిగిలిన గబ్బిలాలన్నీ నిరాశపడిపోయాయి.

‘మీరు నిరాశపడకండి. మనలో నిజమైన మూర్ఖుడ్ని కనిపెట్టడం కష్టమైన పనే. మన గబ్బిలాల్లో మూర్ఖులు వుండటం అసాధ్యం కాబట్టి మన పని చాలా కష్టమైనదే. అయినా సరే గత్యంతరం లేదు కాబట్టి ఓపికగా వెతుకుదాం..’ అని ఆ పెంకి గబ్బిలం తక్కిన వాటికి ఔర్యం చెప్పింది.

ఆ క్షణం నుంచీ అది మూర్ఖురాలైన గబ్బిలాన్ని కనిపెట్టడం కోసం శ్రద్ధగా వ్యవహరించడం మొదలు పెట్టింది. రాత్రి, పగలూ అదే పని మీద వెతుకుతున్నా దానికి సంతృప్తి కలగడం లేదు. ఏ గబ్బిలంలో చూసినా జీలేడంత మూర్ఖత్వం వున్నది గానీ, అదే సమయాన కొంత జ్ఞానం కూడా కనిపిస్తున్నది.

రోజులు గడిచిపోతున్న దానికి మూర్ఖ గబ్బిలం దొరకలేదు. ఈ లోపుగా మరో ఇరవై గబ్బిలాలు కొండ యత్కుల చేతిలో చచ్చిపోయాయి.

ఏం చేయాలో తోచక ఆ పెంకి గబ్బిలం మళ్ళీ దేవమునిని పట్టుకున్నది.

‘తండ్రి... నువ్వే మమ్మల్ని రక్కించాలి. మా గబ్బిలాల్లో నిజమైన మూర్ఖుడి కోసం నేను వారం రోజుల్నించి రాత్రి, పగలూ వెతికాను గానీ దొరకలేదు.. ఈ లోపుగా మా గబ్బిలాలు అన్యాయంగా చచ్చిపోతున్నాయి. నీవే దిక్కు... ఏదైనా దారి చూపించు...’ అని ఆ పెంకి గబ్బిలం దేవమునిని వేడుకున్నది.

దేవముని పకపక నవ్వేదు. ‘మూర్ఖత్వం కోసం యిక్కడ, అక్కడా వెతికేవాడి కంటే మూర్ఖుడెవడయ్యా? వెళ్ళు, వెళ్లి వెంటనే రాజ సింహసనం మీద కూర్చుని నీ తోటి గబ్బిలాలకు శాపవిముక్తి కలిగించు...’ అని అతడు దీవించి వెంటనే మళ్ళీ తపస్సులో లీనమై పోయాడు.

తక్కిన గబ్బిలాలన్నీ ఆలస్యం చేయకుండా పెంకి గబ్బిలాన్ని రాజుగా ప్రకటించాయి. మరుక్షణమే వాటి వంటి మీద రంగు రంగుల ఈకలన్నీ ఫీకేసినట్టు మాయం అయిపోయాయి. ఆ ఈకల మూలంగా వాటికి కలిగిన ఊపద్రవం కూడా నాటి నుంచీ అంతరించిపోయింది.

నేనీ కథ పూర్తిచేసేటపుటికి మా మేనమామ చాలా చిరాకు మీదున్నాడు.

‘కథలతో జీవితాన్ని, మనస్సునీ పెడదారి పట్టించవచ్చని నీకే కాదు ఈ లోకంలో చాలా మందికి తెలుసు. నువు నిన్నె ప్రాతిపదికగా చేసుకొని లోకాన్ని వెక్కిరిస్తున్నట్టు నాకు అనుమానంగా వుంది. నీలాంటి గజం బద్ధగాళ్ళు కూడా ఈ లోకంలో చాలా మంది వున్నారు. వాళ్ళ గురించి తెలుసుకునే ఓపిక వుంటే చెప్పు.. దానికి సంబంధించిన ఒక కథ చెబుతాను...’ అన్నాడు నాతో.

‘నువు చెప్పిందే వేదం అనుకునే తత్త్వం నీకున్నదిని నేను చాలాకాలం క్రితమే కనిపెట్టేను. అందుకనే నువు నీ దృక్కథం ఒక్కటే కాక, వేరే దృక్కథం కూడ వున్నదని ఎవరైనా చెపితే కోప్పడి పోతున్నావు. నేను నీలాగా సంకుచితంగా ఆలోచించేదాన్ని కాదు... నీకు ఇష్టమైచ్చిన కథ చెప్పు.. వినకపోతే అడుగు” అన్నాను.

మా మేనమామ కొంత పశ్చాత్తాప పడినట్టు మొగం పెట్టి ఈ కథ మొదలు పెట్టేదు.

తోక పీతల కథ

‘ఒకానొక కాలంలో కృష్ణునది తీరంలోని ఒక కాలువగట్టు మీది పీతలకు పొడవైనతోక లుండేవి. అవి తమ తోకల్ని చూసుకుని పొంగిపోయెవి. తోకలేని ప్రాణులన్నీ వాటి కంటికి హీనంగా కనిపించేవి. తత్కారణంగా వాటికి సృష్టిలో తాము చాలా అభిధులమన్న అతిశయభావం ఒకటి ఏర్పడింది.

అలాంటి పీతల కుటుంబంలో తోపీ అనే పేరుగల ఒక తోక పీత వుండేది. అది చాలా తెలివైనది. ఆ సంగతి కూడా దానికి తెలుసు. ఒక నాడది హరాత్తుగా ఒక వెదురు బద్ద తీసుకొచ్చి తన తోక చివరనుంచి తన ముందరి కాళ్ళ గోళ్ళ వరకు ఎంత పొడవుందో కొలిచి, ఆ మేరకు వెదురు బద్ద విరిచేసింది. ఆ వెదురు బద్దకు ‘తోపీ’ అనే నామకరణం చేసింది. తాను నివసిస్తున్న బొరియ దగ్గర నుంచి, కాలువలోని నీటి ఒడ్డు ఎంత దూరంలో వుందో ఆ వెదురు బద్దతో కొలిచి, తన ఇంటికి తొంబై అయిదు తోపీల దూరంలో ఒక కాలువ వుందని నిర్ధారించింది.

అక్కడితో ఆగకుండా కాలువ లోతును కూడా అదే రీతిగా కొలిచింది. తాము నిత్యమూ ఈధులాడే కాలువ తోమ్మిది వందల తోపీలలోతూ, పదివేసు వేల తోపీల వెడల్పు కలిగి వుందని అది నిర్ధారించింది.

అయితే అదే కాలువ ఒడ్డున దాని కంటే ఎంతో పెద్ద పీతలూ, చాల చిన్న పీతలూ కూడా వున్నాయి. తోపీ వాటిని కలిసి తాను కనిపెట్టిన కొలమానాన్ని వివరించి కాలువ లోతు ఎంతో, వెడల్పైంతో నిర్ధారణగా చెప్పింది. తన తోపీ వాడమని సిఫార్సు చేసింది.

‘మేం నీకంటే చాలా పెద్ద.. నీకు దాదాపు అయిదు రెట్లు పొడవుగా వున్నాం గదా... నీ కొలమానం నీ పరిమాణానికి అనుకూలంగా వున్నది. నీకు తోమ్మిది వందల తోపీల లోతున్న కాలువ మాకు ఎనబై, తొంబై తోపీల కంటే ఎక్కువ రాదు. ఇలాంటప్పుడు నీ తోపీని మేం ఎందుకు వాడుకోవాలి.. మాకూడా వెదురు బద్దలూ అవీ దొరుకుతాయి. గద.. మేం మాత్రం నీపాటి తోపీ చేసుకోలేమా?’ అని అవి తోపీని ప్రశ్నించాయి.

‘మన లోకంలో ఈ రకమైన కొలమానాన్ని నేనే మొట్టమొదట కనిపెట్టేను గనుక నా గౌరవార్థం మీరందరూ నా తోపీనే వాడటం న్యాయం. ఒక్క పీతా ఒక్కు కొలమానం వాడితే నిర్మిషమైన కొలతలు మనకి దొరకవు గదా... ఆలోచించండి. తెలివిగల తోటి పీతను గౌరవించడం వల్ల మన మర్యాదకు లోపమేమి లేదు.’ అని నష్టజ్ఞప్పాలని తోపీ ప్రయత్నించింది.

‘నీ తెలివి తేటల్ని మేం తప్పుకుండా గౌరవిస్తున్నాం. కానీ అదే సమయంలో మా తెలివి తేటల్ని కూడా మేం గౌరవించుకోవాలిగదా? నీ గౌరవార్థం నువ్వు కనిపెట్టిన పద్ధతిని అనుసరించి, స్వీయ గౌరవార్థం మా సొంత తోపీలు తయారు చేసుకుంటాం...’ అని మిగిలిన తోక పీతలన్నీ కుండబద్దలు కొట్టినట్టు చెప్పాయి.

తోపీ ఎంత బతిమాలినా, నిందించినా ప్రయోజనం లేకపోయింది. ప్రతి తోక పీతా ఒక వెదురు బద్దని జీబులో పెట్టుకొని తిరగడం మొదలు పెట్టింది.

కలుగు నుంచి కాలువొడ్డు దాకా వున్న దూరాన్ని అవి నిర్ధారించేయిగానీ, కలుగు నుంచి కాలువొడ్డుకు వున్న దూరానికి, కాలువొడ్డు నుంచి కలుగుకున్న దూరానికి తేడా వస్తున్నది.

అలాగే అటు నుంచి ఇటుగానీ, ఇటునుంచి అటుగానీ కొలిచిన దూరానికి పొంతన కుదరటం లేదు. రెండ్రోజులు చూసి అవన్నీ తోపీ దగ్గరకు వెళ్లాయి.

‘తోపీ తోపీ! నువ్వు ఏవీ అనుకోకుండా మాకో సాయం చెయ్యాలి. నువ్వు కనిపెట్టిన తోపీ పద్ధతి మాకందరికి ఎంతో నచ్చిన సంగతి నీకు వేరే చెప్పక్కలేదు గదా, కానీ ఈ తోపీని వాడటం మాకు సరిగా వచ్చినట్టులేదు. లెక్కలు చాలా తేడా వస్తున్నాయి. కలుగునుంచి కాలువ ఎంత దూరంలో వుందో, కాలువ నుంచి కలుగు కూడా అంతే దూరంలో వుండాలి గదా.... కానీ మేం కొలుస్తుంటే అలాగ రావడం లేదు.

కారణం ఏమిటో మాకు అర్థం, కావడం లేదు. దయచేసి నేను తయారుచేసుకున్న నా సాంత తోపీతో ఈ దూరాలు కొచ్చి నిర్ధారించవా?’ అని ప్రతి ఒక్కటీ తోపీని బతిమాలాయి.

తనకు అవకాశం వచ్చింది గదా అని తోపీ బాగా సంతోషించి...

“మీరందరూ కృతఫ్యులు! అవకాశవాదులు! మీకు నా తెలివి తేటల మీద గౌరవం లేదు. నా అవసరం వున్నది కాబట్టి యిప్పుడు నా కాళ్ళ వేళ్ళ పదుతున్నారు, కానీ లేకపోతే భాతరు చేయరు. మీ లెక్కలు ఎందుకు తేడా వస్తున్నాయో నాకు తెలుసు కానీ నేనెందుకు చెప్పాలి? చెప్పేవరకు నన్ను బతిమాలి, చెప్పేసిం తర్వాత మళ్ళీ నా మొహం చూడరు. నేను మీకు సాయం చెయ్యునుపొండి’ అని కసిరి పారేసింది.

‘నువు అనవసరంగా తోటి తోక పీతల్ని కసిరేస్తున్నావు. నీ తెలివి తేటల్ని గౌరవించినందుకే గదా నీ దగ్గరికి ఒచ్చాయి.. బాబ్యాబు... మాకీసాయం చెయ్యి.. మా వెదురు బద్దలన్నిటికి నీ పేరే పెట్టుకున్నాం గదా.. ఇంతకంటే గౌరవం ఏం కావాలి?’ అని అవి మళ్ళీ బతిమాలేయి.

తోపీ ఆలోచనలో పడింది - మనం కసిరిపారేస్తే మనకొచ్చిన లాభం ఏమీ లేదు. వాళ్ళడిగింది చెపితే మనకు వచ్చిన నష్టంగానీ, అది తెలుసుకున్నందువల్ల వాటికి కలిగే ప్రయోజనం గానీ ఏమీలేదు. పది మందికి చెడ్డ అయిపోవటం అనవసరం గదా అని ఆలోచించి.

‘మరేం లేదు... మాట వరసకీ నా కలుగుకీ, మన కాలవ ఒడ్డుకీ పది తోపీల దూరం అని నేను అన్నానుకోండి అది ఖచ్చితంగా అంతే దూరం వుంటుంది. లెక్క తప్పడానికి పీలులేదు. కాకపోతే ఒక విషయాన్ని ధృష్టిలో వుంచుకోవాల్సి వుంటుంది. మనం మన పీత నడక మాని, తిన్నగా నడవాల్సి వుంటుంది. తిన్నగా నడవడం మన వల్ల కాదు గాబట్టి ఒకసారి కొలతకి, మరోసారి కొలతకి తేడా వస్తున్నది. అందువల్ల తిన్నగా నదిచి కొతలు తీసుకోండి.... ఇంక వెళ్ళిరండి..’ అని వివరించి చెప్పింది తోపీ.

తోకపీతలన్నీ హహోకారాలు చేశాయి. మా తరమా తోపీ? పీత పుటక పుట్టి తిన్నగా ఎలా నడవగలం? మా వల్లకాదు.. నీకుతెలిసి కూడా మమ్మల్ని ఇబ్బంది పెట్టడం న్యాయం కాదు...’ అని అవి ప్రాధీయ పడ్డాయి.

మరి కానేపు బతిమాలించుకున్నాక తోపీ ఒక ఉపాయాన్ని సూచించింది ‘కలుగ దగ్గర ఒక వెదురు ముక్క పాతండి. కాలవ ఒడ్డున ఒక వెదురు ముక్క పాతండి. రెంబీకి కలిపి ఒక తాడు కట్టండి. ఈ కొనా, ఆ కొనా సరిగ్గా, చూసి, కలుగు దగ్గరే కూచుని మీమీ తోపీలో ఆ తాడు పొడవు కొలవండి... ఆ పొడవే ఆ దూరం అవుతుంది.

తోక పీతలన్నీ సలహా విని... ‘ఈ సంగతి మాకు ముందే తెలుసు... నువ్వుంకేదో వుపాయం చెబుతావనుకుని అడిగాముగానీ ఈ తాడు కొలత తెలియక కాదు.. అనేసి వెళ్ళిపోయాయి.

ఆ తర్వాత తోపీకి తోటి తోకపీతల మీద చాలా కోపం వచ్చింది. తన తెలివి తేటలన్నీ ఉపయోగించి అనేక కొత్త విషయాలు అది కనిపెట్టింది.

తన తలవైపు వున్న దిక్కుకి అది తూర్పు అని పేరు బెట్టింది. తన తోకవైపున్న దిక్కుకి అది పడమర అనీ, తన కుడిచేతి వేపున్న దిక్కుకి డక్కిణం అనీ, ఎడమ చేతివైపున్న దిక్కుకి ఉత్తరం అని పేరు పెట్టింది. మరి కానేపటికి ఆ దిక్కులు తాను నడిచినప్పుడల్లా కదిలినపుడల్లా మారుతుంటాయని కూడా అది కనిపెట్టింది.

ఒకరోజు పొద్దున్నే లేచి చూసేసరికి సూర్యుడు తన వెనక వైపు నుంచి ఉదయస్తున్నట్టు కనిపెట్టింది. సాయంత్రంవేళ సూర్యుడు తన ఎడమ చేతివైపు అస్తమిస్తున్నాడని కనిపెట్టింది. అంటే సూర్యుడనే వాడు పశ్చిమ దిక్కున ఉదయంచి, ఉత్తరం వైపున అస్తమిస్తున్నాడని క్షణాలమీద నిర్ధారణచేసింది గానీ, మరుసటిరోజు లేచి చూసేసరికి సూర్యుడు డక్కిణం వైపు ఉదయంచి నట్టు తెలుసుకున్నాది. ఇలా నాలుగు రోజులు పరిశీలించి సూర్యుడు రోజుకో దిక్కున ఉదయస్తాడని తేల్చుకుంది.

తెలివైన దాని బుర్లలో యింకో ఆలోచన ముసిరింది.

ఒక తోపీ పొడవున్న ఒక వెదురు క్రరని అది భూమిలో పాతి దాని నీడల్ని, యింకో తోపీతో కొలవడం మొదలుపెట్టింది. దాని ప్రకారం అది కాల విభజన కూడా చేసింది. దానికి వెదురు గడియారం అని పేరు పెట్టింది.

పొద్దున్న యిన్న తోపీల వేళ కాలువకు వెళ్లము. మధ్యహ్నం యిన్న తోపీల వేళప్పుడు బోయినం చేస్తాము. సాయంత్రం యిన్న తోపీల వేళప్పుడు కాలువ సుంచి కలుగుకు తిరిగి వస్తాము అని నిర్ధారించింది.

తోటి తోక పీతలు రహస్యంగా తోపీని కనిబెటుతునే వున్నాయి. తోపీ కాలాన్ని గణిస్తున్న పద్ధతిని అవి కనిబెట్టాయి.

మరో రెండు మూడురోజుల్లో కాలువ ఒడ్డు నిండా పీతకో తోపీలెక్కన వెదురు గడియారాలు తయారైనాయి.

తోపీకి పొద్దున్న నాలుగుతోపీల సమయానికి పెద్ద పీతల గడియారం రెండు తోపీలే చూపించేది. తోపీ కంటే చిన్న తోపీల గడియారంలో అయిదు తోపీలు అని తెలిసేది.

తన విలువైన ఆలోచనలు తన యావత్త తోక పీతల్ని ప్రభావితం చేస్తున్నట్టు గమనించి తోపీ దిక్కుల గురించీ, సూర్యుడు, చంద్రుడు ఏ రకంగా అస్తమిస్తారో, ఉదయస్తారో కూడా చేప్పింది.

మరుసబిరోజు పొద్దున్న సూర్యుడు దక్కిఖాన ఉదయించాడని తోపీ అంటే, మిగిలిన పీతలు ఒప్పుకోలేదు. కొన్ని పీతలు తూర్పున ఉదయించాడనీ, కొన్ని పీతలు సూర్యుడు ఉత్తరాన ఉదయించాడనీ వాదించాయి. కొన్నయితే పడమర దిక్కున సూర్యుడు ఉదయించాడని ఘంటాపథంగా చెప్పాయి. దానితో తోపీకి ఒళ్ళు మండిపోయింది. దగ్గరలో వున్న ఒక బండరాయి మీదకు పాకి అది యి విధంగా ఉపన్యాసం చెప్పింది.

‘తక్కుంగల పీతాలారా... నా కంటే అన్ని రకాలుగాను తక్కువైన పీతలారా.. మీ వరస నాకేమి సచ్చలేదు... మన దేశంలోకి ఇప్పుడు పరదేశి ఎవరైనా వన్నే మన గురించి ఏమనుకుంటాడు? పీతకో కొలమానమా? పీతకో కాలమానమా? పీతకో దిక్కా? యిన్ని కొలతలతో, దిక్కులతో, కాలమానాలతో మనం ఎలాగ జతకగలం? కాబట్టి నా మాట వినండి ఇలాగ జాగ్రత్తగా నాకేసి చూడండి. నా తోక దగ్గర సుంచి నా గోటిండాకా వున్న పొదవే తోపీ అనే కొలబద్ధ... దీనినే మీరందరూ వాడాలి. అప్పుడు యి కంగాళీ వుండదు. అలాగే నా వెదురుగడియారాన్నిబట్టి, నా తోపీలనే మీరందరూ కాలాన్ని కొలవడానికి ఉపయోగించండి. అలాగే ఎటువైపు నా తల వుంటే అదే తూర్పు. నా వెనుక వున్నదే పడమర. అందరూ ఇదే గుర్తు పెట్టుకోండి. నా కాళ్ళకింద వున్నదాన్నే భూమి అనాలి. నా నెత్తిమీదున్నదే ఆకాశం... ఇలాగ మీరందరూ గుర్తు పెట్టుకుంటే మన బతుకులన్నీ సక్రమంగా వుంటాయి. మనల్ని చూసి ఎవరూ నవ్వరు. నా తెలివి తేటలు కూడా మీకందరికి పనికొస్తాయి. అజ్ఞనంతో నవ్వులపాలు కావడ్డు.”

ఈ ఉపన్యాసం విన్న మిగిలిన తోకపీతలన్నింటికి ఒళ్ళెరగనంత కోపం వచ్చింది. అందులో ఒక ముసలి పీత ఆ రాతి మీదక్కి...

‘నేను పుట్టి ఆరు అదివారాలైపోయింది. ఇంత దీర్ఘమైన నా జీవిత కాలంలో ఈ తోపీలాంటి అహంకారినీ, అతిశయ జీవినీ ఎన్నడూ చూడలేదు. అన్నిటికి తానే కేంద్రమనీ, కొలబద్ధనని అది భావిస్తోంది. హయిగా ఆదుతూ, పాడుతూ తిరిగి పీతల్ని అనవసరమైన పసుల్లోకి దింపి నానా కంగాళీ చేసిన ఈ తోపీని పట్టుకు చిత్తక తన్నాలని ప్రతిపాదిస్తున్నాను. ముందు తాపు నేనే తంతున్నాను” అని ఆ ముసలి పీత ప్రసంగించి లాగి తోపీని నేలమీద పడేట్టు తన్నింది.

మిగిలిన పీతలు ఒక్కసారి మీద బడి తోపీని చావదన్ని వదిలిపెట్టాయి.' అని మా మేనమామ కథ పూర్తిచేశాడు.

మా మేనమామ నన్ను ఘోరంగా అవమానించడానికి ఈకథ చెప్పుడని నాకు అర్థం అయింది. దెబ్బకి దెబ్బతీయాలని నేను ఆలోచిస్తుండగా రోజు నేనెక్కి తిరిగే సీతాకోకచిలుక ఒకసారి దగ్గి....

'సాక్కూడా కథలు చెప్పడం వోచ్చును. మీరు చెప్పినకథలు విన్నాక ఆ మాత్రం కథ నేను చెప్పలేనా అనిపించింది. మీరు వింటానంటే ఓ కథ చెబుతాను' అన్నది.

'నువ్వు మేమిడ్డరం చెప్పిన కథలు విన్నావు కాబట్టి కృతజ్ఞతా భావంతో నువు చెప్పబోయే కథ కూడా మేం ఆలకిస్తాం. అయితే మేం చెప్పిన కథలు బాగున్నాయని గానీ, బాపులేవని కానీ నువు చెప్పలేదు. కాబట్టి నువు చెప్పబోయే కథ మీద మా అభిప్రాయాన్ని మాత్రం చెప్పేది లేదు. ముందే తేల్చి చెప్పినందుకు ఏమీ అనుకోకు' అని మా మేనమామ అన్నాడు.

అంత వరకూ కిటికీ పూచల మీదున్న సీతాకోకచిలుక అక్కడించి ఎగిరి మా యిద్దరికి ఎదురుగా దీపస్తంభం మీద వాలి కథ చెప్పడం మొదలు పెట్టింది.

చిలుకల కొండ కథ

'పూర్వం చిలుకల కొండ మీద మా సీతాకోక చిలుకలన్నీ హాయిగా జీవిస్తుండేవి. ఆ కొండ మీద మేమున్నాం కాబట్టి మేం దానికి చిలుకల కొండ పేరు పెట్టుకున్నాం. ఆ రోజుల్లో మా సీతాకోక చిలుకలకు అనేక మూడు నమ్మకాలుండేవి. నేను అప్పుడే చదువు అదీ పూర్తి చేసే దశలో వున్నాను. నేనూ, నా సహ విద్యార్థులూ ఈ మూడు నమ్మకాలకు దూరంగా వుండేవాళ్ళం. మా చదువు అయిపోయిన తరువాత మేం ఏం చేయాలన్న విషయం గురించి మాలో మేం చర్చించుకున్న దశలో మనం మూడు నమ్మకాల్లోకుండా బతికినంత మాత్రాన ప్రయోజనం ఏముంది? మన చిలకల లోకంలోని మూడునమ్మకాల్లో కొన్నిటిషైనా నిరూలించడం ద్వారా మన జన్మను సాఫల్యమూ, చరితార్థమూ చేసుకుండాం.. అదే మన తక్షణ కర్తవ్యం, మరియు విద్యుక్త ధర్మం అని మేం నిర్ణయించుకున్నాం.

మా సీతాకోక చిలుకల మూడు నమ్మకాల్లో అతి ప్రధానమైనది మా జన్మకు సంబంధించినది. గొంగళీ పురుగుల్లోంచి సీతాకోక చిలుకలు పుడతాయనే నమ్మకం అప్పట్లో ప్రభలంగా వుండేది.

అసలు గొంగళీ పురుగులనేవి లేనే లేవని, ఒక వేళ అవి వున్నా వాటికీ మన సీతాకోక చిలుకలకూ ఎలాంటి సంబంధమూ లేదనే సంగతి ముందు మేం ప్రచారం చేయడం మొదలు పెట్టేం.

కోతుల్లోంచి కోతులూ, చిలుకల్లోంచి చిలుకలూ, గబ్బిలాల్లోంచి గబ్బిలాలూ, తొండల్లోంచి తొండలూ పుట్టినట్టే సీతాకోక చిలుకల్లోంచి సీతాకోక చిలుకలే పుడతాయని, అది శాస్త్రం అనీ విపరించి, ఒకవేళ గొంగళీ పురుగులు అనేవి వుండి వాటికి గొంగళి పురుగులే పుట్టాలనీ, అది కూడా శాస్త్రం అనీ మేం చెప్పి చూశాము.

మేం చెప్పిన దానిమీద నమ్మకం ఏర్పడకపోయా మా మీదున్న గౌరవం కొద్దీ కొన్ని సీతాకోకచిలుకలు మా ప్రచారాన్ని నమ్మేయి. కొన్ని నమ్మలేదు.

నమ్మని వాటిలో కొన్ని కొంత చదువుకున్న సీతాకోక చిలుకలు కూడా వున్నాయి. అవి ఒకరోజు మా దగ్గిరకొచ్చి...

'మీరు చూడలేకపోయింది, మీరు చూసినా గుర్తించలేనిది లేసట్టే లెక్కబెట్టటం అవివేకం అని మీ పార్శ్వ పుస్తకాల్లో చదువుకోలేదా? లోకం ఎంత పెద్దదో, ఎంత సంక్లిష్టమైనదో మీకు తెలుసుగా? గొంగళీ

పురుగులనేవి వున్నాయనీ, వాటిలోంచే సీతాకోక చిలుకలు పుడతాయనీ మన సీతాకోక చిలుకలకు తరతరాలుగా తెలుసు. మేమూ, బోడిగాళ్ళు మీరూ, చూడలేదు కాబట్టి, అవి మన దగ్గరకు వచ్చి కనిపించలేదు గాబట్టి అసలు గొంగళీ పురుగులనేవి లేనేలేవని మీరు ప్రచారం చేస్తున్నారు. ఇలాంటి ప్రచారం చేయడానికి మీకున్న ఆధారాలు ఏమిచీ? ఈ అధికారం మీకు ఎవరిచ్చారు? అని చెరిగేశాయి.

‘గొంగళీ పురుగులనేవి వుంటే, అవి వున్నాయని రుజువు చేసే బాధ్యత మీది కానీ మాది కాదు... ముందు అవి వున్నాయని రుజువు చేయండి.. చేసిన తరువాత, ఒకవేళ అవి నిజంగా వుంటే వాటిల్లోంచే సీతాకోక చిలుకలు పుడతాయని కూడా రుజువు చేయాలి. రుజువులు లేనిదే మా శాస్త్రవేత్తలు ఒప్పుకోరు...’ అని మేం వాదించాం.

‘అలాగైతే మాతో రండి.. మన చిలుకల కొండమీదే లోకాన్ని బాగా ఎరిగిన యితర ప్రాణులున్నాయి. వాటితో ముందు మాటాడదాం. వాటిలో చాలాపరకు గొంగళీ పురుగుల్ని చూసే వుండవచ్చు..’ అని అవి మమ్మల్ని రమ్మన్నాయి.

సత్యం తెలుసుకోవడం మీదున్న జిజ్ఞాసుకొఢ్చి మేం వాటితో వెళ్ళాం. మాకు దగ్గరలోని ఒక రాళ్ళగుట్ట మీద ఒక ముసలి తొండ నివసిస్తున్నది. దాని దగ్గరకు మేం వెళ్ళి...

‘ఓ తొండ! నువ్వు చాలాకాలం నుంచీ జీవిస్తున్నావు. గనుక నీకు మా కంటే చాలా ఎక్కువ లోకజ్ఞానం వుంటుందని మా అభిప్రాయం. లోకంలోని యితర జీవులు ఏమేమి వున్నాయో నీవు మాకిపుడు చెప్పాలి’ అని మేం అందరం కలిసే అడిగాము.

ఆ తొండ ఒక బస్టీ తీసి....

‘తొండల కొండమీదున్న సమస్త ప్రాణుల గురించీ నాకు సర్వమూ తెలుసు. ఎక్కుడ మొదలు పెట్టేది?’ అని అడిగింది.

మేం ఒకసారి తికమకపడి ‘తొండల కొండంటే ఏది? అది ఎక్కుడున్నది’ అని వినయంగానే అడిగాము.

‘తొండల కొండంటే మీకు తెలియదా? ఆశ్వర్యంగా వున్నదే! ఏ కొండమీద మీరు పుట్టి, ఏ కొండ మీద జీవిస్తూ, ఏ కొండమీద యిప్పుడు యి తొండతో మాటాడుతున్నారో అదే గదా తొండలకొండ....’ అన్నదా తొండ.

“దీనిపేరు చిలుకల కొండగదా.. మేం పుట్టక ముందునుంచీ మా పూర్వులు దీనిని చిలకల కొండే అన్నారు. గానీ తొండలకొండ అని ఎన్నడూ అనలేదు. నువ్వుప్పుడు దీనికో కొత్త పేరు పెట్టేస్తున్నావు.” అని మేం అభ్యంతరం చెప్పాము.

ఆ తొండ మరో రెండు బస్టీలు తీసి, ‘ఈ కొండకు చిలకల కొండ అని మీ నలుగురు కలిసి పేరు పెట్టేస్తే సరిపోతుందా? ఈ కొండ మీద ప్రధానంగా రెండు రకాల ప్రాణులు నివసిస్తున్నాయి. తొండలూ, యితర ప్రాణులూ అని రెండు రకాల ప్రాణులు దీనిమీద వున్నప్పటికీ యిది తొండల కొండే అవుతుంది. కావాలంటే దీన్ని చిలకల కొండ అని మీలో మీరు పిల్లుకోండి. నాతో మాటాదేటప్పుడు మాత్రం మీరు దీన్ని తొండలకొండ అనే పిలవాలి. లేకపోతే నేను మీతో మాటలాడను...’ అని ఆ తొండ భీషించుకున్నది.

దానితో మనకి పని వున్నప్పుడు మనం లోక్యంగా వుండవలసిన అవసరం వున్నది గనుక మేం అలాగే అని. ‘ఈ తొండల కొండమీద వున్న ప్రాణుల గురించి వివరంగా చెప్పుసా...’ అని కోరాము.

‘చెప్పడానికి పెద్దగా ఏమున్నది. సత్యం ఎప్పుడూ చాలా చిన్నగా, సూక్ష్మంగా వుంటుందని ముందు తెలుసుకోండి. ఈ తొండల కొండమీద తొండలు తినడానికి పనికొచ్చే ప్రాణులూ, తొండల్ని తినే ప్రాణులూ,

తొండలూ అనే మూడే రకాల ప్రాణమున్నాయి. ఆహారం దొరికే ప్రదేశాలు, దొరకని ప్రదేశాలు అని రెండు ప్రదేశాలున్నాయి. ఈ తొండల కొండ గురించి తెలుసుకో గలిగిన విషయాలన్నీ మీకు చెప్పేశసు. చివరగా యింకో విషయం కూడా మీకు తెలియజెప్పాలని నిర్ణయించుకున్నాను. మీరు తొండలు తినడానికి పనికొచ్చే ప్రాణము...’ అని చెప్పి ఆ దొంగ ముండా తొండ గభాలన నా సహ ఉద్యమ కారులిద్దరిని పట్టేసుకుని తినేసింది.

ప్రమాదాన్ని పసిగట్టి మేం అందరం గాల్ఫోకీ లేచిపోయి ప్రాణాలు దక్కించుకున్నాము.

తరువాత ఒక చింతచెట్టు మీద సమావేశం జరిపి, సత్యాన్వేషణలో అమర వీరులై పోయిన ఆ రెండు సీతాకోకిలుకలకు శ్రద్ధాంజలి ఘటించి....

“జ్ఞాన సంపాదనగానీ, సత్యాన్వేషణగానీ ప్రమాదభరితం అనే విషయం మనకి తెలిసి వచ్చింది. ఇకసుంచి మనం జాగ్రత్తగా వుండాము. ఆ పాటిష్టి తొండ స్వేచ్ఛ జీవే కాకుండా పరమ అజ్ఞాని కూడా. లోకంలో దానికి తిండి తప్ప మరొకటి పున్సుట్టు తెలీదు. ఈ సంగతి దానికి ఎప్పుడో ఒకరోజు ఏదైనా ఒక పాము బోధించాలి గానీ మనలాంటి సాధు పుంగపులు దానికి బోధించలేరు” అని నిర్ణయించుకొని సీతాకోకిలుకల జోలికి రాని ఒక నక్క దగ్గరికి వెళ్ళాము.

అది మా ప్రశ్న విని కాసేపు ఆలోచించింది.

‘అసలు జ్ఞానం అనేది రెండు అంచల్లో గానీ సిద్ధించదు. తమకు జ్ఞానాన్ని గానీ, సత్యాన్ని గానీ చెప్పగలిగిన జీవి ఎవరో గుర్తించడం మొదటి అంచె. మీరు ఆ పని సక్రమంగా చేసినందుకు నాకు సంతోషం కలిగింది. ఇక వినండి. లోకంలో ముఖ్యంగా పీతులున్నాయి. రకరకాల పిట్టలున్నాయి. పచ్చగ్గా అనేది, దానిని తినడానికి వచ్చే కుండెలనేది కూడా వుంది. పాములనే ప్రమాదకరమైన ప్రాణము కూడా ఈ లోకంలో కద్దు. వాటి జోలికి మాత్రం ఎన్నడూ పోకూడదు’ అని చెప్పుతుంటే నేనే అడ్డుతగిలేను.

‘జంతువులూ, పిట్టలూ సరే గొంగళి పురుగులనేవి వున్నాయా? ఆ సంగతి ముందు చెప్పా...’ అని అడిగాము.

‘మేం పురుగుల్ని తినం కాబట్టి వాటి సంగతి నాకు తెలియదు. మనకి పనికిరాని పరిజ్ఞానం దండగ కాబట్టి సేనెప్పుడూ పురుగుల్ని పట్టించుకోలేదు. మీకు పురుగుల్ని గురించి తెలుసుకోవాలని వుంటే లకుముకి పిట్టను అది పురుగుల్ని తింటుంది గదా అడగండి....’ అన్నది నక్క.

‘లకుముకిపిట్ట మా సీతాకోక చిలుకల్ని కూడా తింటుంది గదా.. దాని దగ్గరకు వెళ్తే మేం చచ్చి పూరుకుంటా..’ అన్నాను నేను భయంగా.

‘అదీ నిజమే.. ఆ ప్రమాదం కూడా వుంది.. పురుగుల సంగతి, పురుగుల్ని తినేవారికీ, పురుగులు తినే ప్రాణములకూ మాత్రమే తెలుస్తుంది. కాబట్టి మీరు పురుగులు తినే ప్రాణమేటో కనిపెట్టి వాటినే అడగండి... ఇక వెళ్తి రండి..’ అనేసి ఆ నక్క ఒక కుండెలు కనిపిస్తే అటువైపు దూకింది.

పురుగులు ఏం తింటాయనే విషయం మీద మా సీతాకోక చిలుకల్లో చాలాసేపు చర్చ జరిగిన తరువాత.

చెట్టునీ అడిగితే తెలుస్తుందని తేలింది. వెంటనే దగ్గరున్న పూల చెట్టు దగ్గరకు పోయి గొంగళీల గురించి వాకబు చేశాము.

ఆ చెట్టు కాసేపు ఆలోచించి, ‘మాకు తేనెటీగలు, సీతాకోక చిలుకలు, ములం పూతిక పిట్టలు మాత్రమే తెలుసు. గొంగళీల గురించి మాకు తెలిసే అవకాశం లేదు. మీరు ఒక పని చేయండి. పురుగులు తినడానికి పనికివచ్చే ఆకులున్న చెట్టు దగ్గరకు వెళ్తి అడగండి...’ అని పూల చెట్టు సలహా యచ్చింది.

చివరికో మునగచెట్టు గొంగళీ పురుగుల గురించి తెలుసని చెప్పడమేగాక కానేపు మీరు ఇక్కడ వుంటే దానిని చూపిస్తానన్నది.

ఓ తూసీగని పిలిచి గొంగళీ పురుగును రమ్మని దానితో కబురెట్టింది. కానేపటిలో ఒక గొంగళీ పురుగు వచ్చింది. అది మమ్మల్ని చూసి....

‘వికారపు రెక్కలతో, ఛెండాలమైన మచ్చలతో, చూస్తే దోకు వచ్చేట్టుగా వున్న వీళ్ళంతా ఎవరు దాడ్య?’ అని మునగ చెట్టు నడిగింది.

మేం కూడా అదే సమయానికి ఆ గొంగళీ పురుగుని చూశాము.

“నిగసిగలాగే నల్లని పెతుసు వెంట్లుకలతో, అలలు అలలుగా పాకుతూ వికారంగా, విక్కతంగా, పరమ చీరరగా వున్న ఈ పురుగేనా గొంగళీ పురుగంటే..” అని నేను మునగచెట్టుని భయంగా అడిగాను

ఆ మునగచెట్టు మమ్మల్ని ఆ గొంగళీ పురుగును మాకూ పరిచయం చేసింది. అప్పుడు నేనే చొరవ తీసుకుని ‘ఓ పురుగా... నువ్వులు లేవని నేను ఈ క్షణం వరకు అనుకున్నాను. కానీ నువ్వు వున్నాపని తేలింది! నువ్వు వుండడంవల్ల మాకేమీ నష్టం లేదనుకో.. అసలు సంగతి ఏమిటంటే గొంగళీ పురుగుల్లోంచి సీతాకోక చిలుకలు పుడతాయని మా వాళ్ళంతా మూర్ఖంగా నమ్ముతున్నారు. అది నిజం కాదని నిరూపించాలనే వుద్దేశ్యంతో మా యావన్నందీ లోకయాత్ర జరిపి నిన్న కనుగొన్నాము. ఈ విషయం గురించి నీ అభిప్రాయం చెప్పు....’ అన్నాను.

గొంగళీ పురుగు ముందు రెండు కాళ్ళూ ఎత్తి మాయందరి వైపూ చూసి...

‘ఈ క్షణం వరకు నేను కూడా సీతాకోకచిలుకలనేవి లేనేలేవని అనుకుంటూ వచ్చాను. నిజానికి ఇవాళ పొద్దున్నే నాకూ, మా అన్నయ్యకి ఈ విషయం మీద పెద్ద గొడవైపోయింది. మా అన్నయ్యకి మూడు నమ్మకాలు ఎక్కువ. గొంగళీ పురుగులు చచ్చిపోయి దెయ్యాలై పోతాయనీ, ఆ దెయ్యాల్నే సీతాకోకచిలుకలంటానీ వాడి నమ్మకం...’ అని అది చెప్పింది.

ఆ గొంగళీ పురుగు మూడు నమ్మకాల్ని ఖండిస్తూ మాట్లాడుతున్నందుకు నాకు చాలా ఆనందం కలిగింది.

‘ఓ పురుగా... నువ్వు ఎంత వికారంగా వున్నావో, నీ అభిప్రాయాలూ, నీ జ్ఞానమూ, నీ శాస్త్రీయ దృక్షథమూ అంత మనోహరంగా, అంత హృద్యంగా వున్నాయి. ఈ రోజున మనం ఇలాగ కలుసుకోవడంవల్ల మన ఉథయ జాతులకి మేలు చేకూరింది. గొంగళీ పురుగులు చచ్చి దెయ్యాలు కావడం, సీతాకోకచిలుకలు గొంగళీ పురుగుల్లోంచి పుట్టడం కేవలం మూడు నమ్మకాలు. అనాదిగా వున్న నమ్మకం కాబట్టి వాటిని పోగొట్టడం కష్టమైన పనే. మనం యా రోజున ఆ కష్టమైన పనిని నిర్వహించాము. తేలినదేమిటంటే గొంగళీ పురుగులు నిజం, సీతాకోక చిలుకలూ నిజం... ఆ మేరకు మన శాస్త్రీయ పరిజ్ఞానం పెరిగింది. రెంటి పుట్టుకకూ, చాప్పకీ ఎలాంటి సంబంధమూ లేదు.. ఈ విషయం ఈ రోజుతో తేలిపోయింది. ఒక మూడు నమ్మకం దుంప నాశనం అయిపోయింది. అనాటి సుంచీ మా సీతాకోక చిలుకల్లో కొంత చైతన్యం విస్తరిల్లడం మొదలుపెట్టింది’ అని ఆ సీతాకోక చిలుక తనకథ ముగించింది.

మా మేనమామ గంభీరంగా తల ఆడించి.....

‘మూడు నమ్మకాలు ప్రధానంగా రెండు రకాలు. లేనేది వున్నట్టు బ్రఘుపడటం ఒక రకం కాగా, వున్నదాన్ని కంటికి కనిపించేదాన్ని లేదనుకోవడం రెండో రకం. నువ్వు చెప్పిన కథ మొదటి రకం మూడు నమ్మకానికి సంబంధించినది. రెండో రకం మూడు నమ్మకానికి మా మేనల్లడే నిదర్శనం’ అన్నాడు.

నేను వలిక్కిపడ్డాను. ‘మధ్యలో నా ప్రస్తావన ఎందుకు’ అని కంగారుగా అడిగాను.

‘ఎందుకంటే నువు ఆనేక సంవత్సరాలు అసలు దెయ్యాలు లేవని వాదించావు. దెయ్యపు పుటక పుట్టి కూడా నువు దెయ్యాలు లేవని నమ్ముతున్నావంటే అది మూడు నమ్మకం అవుతుందా? లేదా?’

‘నువు దేన్నయితే మూడు నమ్మకం అంటున్నావో నేను దానినే జ్ఞానం అనుకుంటున్నాను. నీ మూడు నమ్మకాలు నీకు వుండొచ్చు.... నా మూడు నమ్మకాలు నాకుంటే నీకు నష్టమేమిటి?’ అని నేను నిలదిని అడిగాను.

‘నువ్వే కాదు.. ఈ లోకంలో ఎవరూ కూడా మూడు నమ్మకాలు కలిగి వుండటానికి వీలులేదు. నేనోప్పకోనంతే! మూడు నమ్మకాల వల్లే లోక ప్రగతికి ఎంతో ఆటంకం కలిగింది. మూడు నమ్మకాలు ఎంత అనర్థదాయకమో తెలియజేయడానికి ఒక కథ చెబుతాను విను’ అని మా మేనమామ ఈ కథ చెప్పేడు.

వెప్రిమిడతల కథ

పూర్వం పాపికొండల ప్రాంతాల్లో నీలి మిడతలు నివసిస్తుందేవి. వాటికి అనేక మూడు నమ్మకాలుండేవి. కాకులూ, గోరులూ, పోలుగు పిట్టలూ అనే పిట్టలు లేనే లేవని, వాటి ఉనికిని గురించి జరిగిన ప్రచారాలన్నీ కట్టుకథలనీ అవి గట్టిగా నమ్ముతుందేవి. ఏ గోరపిట్టో వచ్చి ఒకటో రెండో మిడతల్ని ఎత్తుకుపోయినట్టు ఏ మిడత అయినా చెబితే అవి ఆ మిడతని మానసిక చికిత్సాలయానికి పంపించేవి, చిత్త భ్రమను కుదర్చడానికి వైద్యం చేయించేవి.

అలగా వాటికి కష్టిస్తే, ఫలితం దక్కుతుందనీ, ఇతరుల సొమ్ము తాకరాదనీ, ధర్మం జయిస్తుందనీ, సత్యం కలకాలం నిలుస్తుందనీ రకరకాల మూడు నమ్మకాలుండేవి. ఇతరుల్ని హింసించరాదనే మూడు నమ్మకం వాటికి ప్రబలంగా వుండేది.

చాలాకాలంపాటు అవి తమ మూడు నమ్మకాలవల్ల బాధలు పడుతూ బతికాయి. గోరులూ, మైన గోరులు, కౌజు పిట్టలూ ఇంకా అనేక రకాల పిట్టలు వచ్చి మిడతల్ని తినేస్తూందేవి. కళ్యాం ఈ సంగతి చూసినా, చెబితే పిచ్చాసుపత్రికి పంపిస్తారని మిడతలు ఆ సంగతి చెప్పేవి కావు. పైగా పిట్టలు అనేవి లేనే లేవని, మిడతలన్నీ ఉపన్యాసాలు చెబుతూ, పుస్తకాలూ అవి రాశేవి.

మరికొంతకాలం అయిపోయిన తరువాత, ఒక తెలివైన మిడత భౌతిక విజ్ఞాన శాస్త్రాన్ని అధ్యయనం చేసి, పిట్టలు అనేవి వున్నాయనీ, పుండటమే కాకుండా అవి మిడతల్ని తిని తెగ బలుస్తున్నాయని కూడా అది శాస్త్రీయంగా, భౌతికంగా నిరూపించింది.

అంతేకాకుండా కష్టేఫలి అన్న మూడు నమ్మకంలో కొంత వాస్తవం వున్నాదనీ, మనం కష్టపడి బాగా తిని, బాగా ఆరోగ్యంగా వుంటే పిట్టల వేట ఫలిస్తుందనీ, కష్టేఫలి అంటే అసలు అర్థం అదేసని కూడా చెప్పింది. అక్కడితో ఆగకుండా

లోకంలో ధర్మం జయించదనీ, బలమే జయిస్తుందనీ, అహింస పరమధర్మం అనే మాట నిజమే అయినప్పటికీ లోకంలో చాలా హింస వుందనీ అది తెలియచెప్పింది.

దానితో కొన్ని మిడతల్లో పాత మూడు నమ్మకాల స్థానంలో కొత్త మూడు నమ్మకాలు నెలిశాయి. మరికొన్ని మిడతలు పాత నమ్మకాలు పడులుకోకుండా, కొత్త మూడు నమ్మకాల్ని కూడా స్వీకరించాయి. పిట్టలు అబద్ధం కానీ అవి మిడతల్ని తినడం మాత్రం నిజం. కష్టేఫలి అనేది నిజం, కానీ అది ఇతరులకే ఫలించడం కూడా నిజం. ధర్మం జయించడం నిజం, జబద్ధస్తే, జబ్బు సత్తువా జయించడం నిజం. అనగా జబద్ధస్తేయే ధర్మం

అనేది కొత్త నిజం. ఇలా అని కొత్త కొత్త సిద్ధాంతాలు రూపొందించుకొని, వెనుకటిలాగ బతుకుతుంటే తెలివైన మిదత వూరుకోలేదు.

“ఆయుధం ద్వారా రాజ్యాధికారం వస్తుందనీ, రాజ్యాధికారం సంపాదించడం ధర్మ సంస్థాపన అనీ అది కొత్త నినాదం తయారుచేసి మిదతలన్నింటికి సమీకరించింది.

అవన్నీ దుడ్డు కర్తలు పట్టుకొని, కొండమీద మిగిలిన ప్రాణుల మీదికి దాడి చేశాయి. ముఖ్యంగా మిదతల్ని తినేసే పిట్టులమీద అవి కేంద్రికరించాయి.

ఆయుధం ద్వారానే అధికారం వస్తుంది అనే నినాదాలు చేసుకుంటూ అవి దాడి చేస్తుంటే, గోరపిట్టులన్నీ దండుగా తయారై -

‘ఆయుధం ద్వారానే రాజ్యాధికారం రావడం నిజమే కానీ, ఆ ఆయుధాలు మా దగ్గరున్నాయి. మీ దగ్గరున్న దుడ్డు కర్తలు మీ దేహంలోని భాగం కాదు. మాకు ముక్కులున్నాయి. మాకు కాలిగోర్ర కత్తులున్నాయి. ఈ ఆయుధాల ముందు మీ ఆయుధాలు బలాదూర్. మిమ్మల్ని ఇలాంటి వెరి పనికి పంపిన మూర్ఖుణ్ణి ముందు తినేసి తరువాత మిగిలిన వాటి సంగతి చూస్తాం అని తెలివైన మిదతని ముందు పట్టుకున్నాయి. పట్టుకొని...’

“ఆయుధం ద్వారానే పెత్తనం వస్తుందన్న సంగతి నీ కంటే మాకు ముందు తెలుసు. అందుకే మేం పుడుతునే ఆయుధాలతో సహ పుట్టేం. మిదత పుటక పుట్టినా నీవు ఆయుధ ప్రాశస్త్యాన్ని గమనించేవు. కాబట్టి మోక్షానికి అర్థాత సంపాదించుకున్నావు. నీకు మోక్షం ప్రాపించుగాక! అని ఆశీర్వదించి ఒక గోర ఆ మిదతని భోంచేసింది. కానేపట్టో మిగిలిన మిదతలన్నీ గోరలపాలై అంతరించిపోయాయి. ముందు గోరలు లేవనే మూడు నమ్మకంవల్ల నష్టపోతే, తర్వాత అవి గోరల్ని జయించవచ్చనే మూడు నమ్మకంవల్ల నష్టపోయాయి. అక్కడా ఇక్కడ మూడు నమ్మకం వల్లనే అవి నాశనం అయిపోయాయి. మా మేనమామ చెప్పినకథ విన్నాక నాకు చాలా చిరాకేసింది.

“నువ్వు ఆ మిదతలన్నీ నాశనం అయిపోయినందుకు సంతోషంగా వున్నట్టు నాకు అనిపిస్తున్నది. వాటిని చూసి జాలి పడాలి కదా? కనికరం కలగాలి గదా? ఆ గోర పిట్టల్ని అసహ్యంచుకోవాలి గదా? నువు చెప్పిన కథ వింటే ఆ భావాలు కలగడం లేదు. ఇదేమి న్యాయం? అని నేను ధిక్కారంగా అడిగాను.

మా మేనమామ నా గుండు మీద ప్రేమగా నిమిరాడు.

“నువు నా మేనల్లుడివి. నీ దగ్గర కూడా నన్ను నటించమంటావా? ఇదే కథ ఇతరుల కోసం చెప్పానుకో... అప్పుడు నువ్వు అడిగినవన్నీ సమపాళ్ళలో వేసి మరీ చెబుతాను అయితే ముందు నాకొక వాగ్గానం చేయాలి.. ఒట్టేయాలి.... అప్పుడే నీ ప్రత్యక్ష సమాధానం చెబుతాను..”

“చెప్పు.. నువు కోరింది నేను కాదనే ప్రస్తీ ఎలా వస్తుంది.... నువు గీచిన గీత దాటనని అంజనేయస్వామివారి మీద ప్రమాణం చేస్తున్నాము’ అన్నాన్నేను.

“వీమి లేదు.. నువ్వు అడిగిన ప్రత్యుని పరిశీలించిన తర్వాత నువ్వు యింకా బాల్య దశలోనే వున్నావని నాకు అర్థం అయిపోయింది. ఇంత చిన్న వయసులోనే నీవు నీ ఆత్మకథ రాయడం ధర్మం కాదు. మరి కొంత పెద్దయిన తర్వాత లోకం గురించి, నీ గురించి, మన దెయ్యం జాతి గురించి మరికొంత అర్థమైన తర్వాత నీ ఆత్మకథ రాయి... అంతవరకు రాయవద్దు” అన్నాడు మా మేనమామ.

నేను చేతిలో చెయ్యి వేశాను. “అంజనేయస్వామి వారి మీద ప్రమాణం చేసిన తరువాత మాట తప్పనులే.. ఆత్మకథ ఆపేస్తాను.. ముందు నేను అడిగిన దానికి సమాధానం చెప్పు. నాకు యింకా పయసు రాలేదని ఎందుకన్నావ్?”

మా మేనమామ నా గుండు మీద ప్రేమగా ముడ్డు పెట్టుకుని...

“మిదతల్ని చూసి జాలి కలగలేదా అని అడిగావు? నిజమే. నాకు జాలి కలగలేదు. అనఱు మనకు జాలిపడవలసిన దగ్గర జాలీ, ప్రేమ కలగవలసిన దగ్గర ప్రేమూ, అసహ్యం కలగవలసిన దగ్గర అసహ్యమూ, ఆగ్రహం రావాల్నిన దగ్గర ఆగ్రహమూ నిజంగా కలుగుతున్నాయూ? కలిగినట్టు మనం నటిస్తున్నామూ? అని ప్రశ్నించుకుంటే సమాధానం నీకే తెలుస్తుంది. ముందు ఈ కథ విను.. అని గదంతా కలియచూశడు. సీతాకోకచిలుక కథ వినడానికి వుత్సాహం చూపుతూ రెక్కులు అడించింది.

“ఓ సీతాకోక చిలుక! నేను మా మేనల్లుడితో, యింకెవరూ వినడానికి వీలులేని విషయాలు కొన్ని చెప్పాల్సి వుంది. అందువల్ల పరాయి వాళ్ళెవరూ యిక్కడ వుండటానికి వీలులేదు. నువు బైటకి వెళ్ళి ఆడుకోసి అని సీతాకోక చిలుకను బైటకి పంపేసి ఈ కథ మొదలుపెట్టాడు మా మేనమామ.

చివరాభారి కథ

‘పూర్వం నువు పుట్టడానికి ముందు మన దెయ్యాలకు ఓ జాత్తు దెయ్యం రాజుగా వుందేది. అది చాలా కలినంగా, కర్కుశంగా వుందేది. మనదేశంలోని దెయ్యాల ఆస్తులన్నీ అది కాజేసిది. తనకు కావాల్సిన అడ దెయ్యాన్ని బలవంతంగా ఎత్తుకెళ్ళిపోయి తన యింట్లోనే వుంచేసుకునేది. అందులో కొన్నింటికి వ్యఖ్యిచారంలోకి దింపి, ఆ డబ్బులన్ని తన ఖజానాలో పడేసుకునేది. పరాయిదేశాల నుంచి మత్తు మందులు, మాడక ద్రవ్యాలు దిగుమతి చేయించి దెయ్యాలకు బలవంతంగా అమ్మేది. ఎవరైనా తన మాటకు ఎదురు తిరిగితే చంపించేసేది. దాని ఆక్రూలకు మన దెయ్యాలన్నీ హోహోకారాలు చేసేవి.

రాజు దుష్పడనీ, దుర్మార్గుడనీ, అవినీతిపరుడనీ, దెయ్యాలన్నింటికి శత్రువనీ, దెయ్యాలకే అవమానకరమైన దెయ్యమనీ దెయ్యాలన్నీ చెప్పుకుంటుందేవి.

నాకూ, మా మేనమామ కొడుక్కీ మాత్రం రాజుని చూస్తే అసూయగా వుందేది. వాడి వైభవానికి ఈర్ష్య కలిగేది.

సుఖ సంతోషాలూ, ఐశ్వర్యాలూ, భోగ భాగ్యాలూ మాకూ కావాలి. మాకూ అవన్నీ కావాలంటే వాడు చేసిన పనులన్నీ మేము చేయాలి.

మా ఛేయమూ అదే కాబట్టి వాడ్చి గురువుగా ఎంచుకోవాలి తప్పించి, వాడ్చి అసహ్యంచు కోవాల్సిన పనేమున్నది?

ఈ రీతిగా ఆలోచించి మేము రహస్యంగా రాజుని అభిమానిస్తూ, బైటకి అందరితోపాటు బండబూతులు తిడుతూ వుండేవాళ్ళం. రాజు వీధిలో దర్శంగా, బల్లిమీద ఊరేగుతుంటే అతని దృష్టిలో పడటం కోసం చాలా మంది పడే యాతనలు చూసి మేం లోలోపలే నప్పుకునే వాళ్ళం. రాజు అంత దూరం వెళ్ళిపోయిన వెంటనే వాళ్ళే బండబూతులు తిడుతుంటే యింకా నవ్వోచ్చేది నాకు.

‘ఈ అన్నాయపాలన అంతం కావాలి’ అని మా బావ ఒక రోజు ఒక నినాదం చేశాడు.

ఇంత లంచగొండితనమా?

ఇంత ఆళ్ళిత పక్కపాతమా?

ఇంత దుర్మార్గమా?

ఇంత అవినీతి పాలనా?

ఇంత నీతిమాలిన సంపాదనా?

ఇంత సిగ్గుమాలిన పాలనా?

జంత పరపీడనా పరాయణత్వమూ?

అని వాడు హుంకరించాడు.

మిగిలిన దయ్యాలు కూడా మా బావతో గొంతు కలిపాయి. “మనం రాజుని దించేయాలి. వాడు పోతే తప్ప మనకి విముక్తిలేదు” అని ఆ బావ మరో నినాదం యిచ్చాడు.

మిగిలిన దెయ్యాలన్నీ అంతే! అంతే! అని వంతపాడాయి. కొద్ది రోజుల్లోనే మా బావ మిగిలిన దెయ్యాలకు ఆరాధ్య దైవం అయిపోయాడు.

ఆ రాత్రి నేనెడిగాను ‘బావా! రాజుగారి పాలన అంత అన్యాయంగా వుందని నిజంగానే భావిస్తున్నావా?’

‘వాడి పాలన అన్యాయంగా వుందని కంచు కంరంతో చెప్పుకపోతే నేను అధికారంలోకి రావడం ఎలాగ? నేను రాజు కావాలి అంటే వాడు పోవాలి. వాడు పోవడానికి నేను రాజు కావడానికి ఈ జనం అవసరం చాల వున్నది. నువు చచ్చు ప్రశ్నలు వెయ్యుకుండా నాకు తోడుగా వుండు’ అనేసి మా బావ కసురుకున్నాడు.

వారం పది రోజుల్లో మిగిలిన దెయ్యాలన్నీ మా బావ నాయకత్వంలో ఒకటై పోయాయి. జాత్రు పట్టుకొని ఆ రాజుని కిందికి ఈధ్వేసీ, మా బావ గుండుకి సంపెంగ నూనె రాసి సింహసనం మీద కూర్చోబెట్టాయి. మా బావ రాజు అయిన వెంటనే నేను మా చెల్లిల్ని వాడికిచ్చి పెళ్ళి చేశాను.

మా బావ రాజ్యంలో దెయ్యాలన్నీ జిదివరకు లాగే సుఖంగా బతుకుతున్నాయి. మేం కోరుకున్న రీతిలో సుఖ సంతోషాలూ, భోగ భాగ్యాలూ మాకు దక్కినాయి. వెనుకబట్టి రాజు చేసిన పొరపాటు మేం చేయకుండా రాజ్యంలో ఎవడైనా “అన్యాయం” అనే సంగతి మాట్లాడితే వాడ్ది జాగ్రత్తగా చూసుకున్నాము. వాడికి కావాల్సింది ఇస్తున్నాము.

ఆగ్రహం అంటే అసూయ అనీ, అసహ్యం అంటే భయమనీ, భయం అంటే ప్రాణం మీద తీపి అనీ మేం కనిజెట్టి హాయిగా బతుకుతున్నాం.

మా బావకి నువు ఒక్కడివే కొడుకువి. వాడి తర్వాత రాజ్యం నీకే దక్కుతుంది. కాబట్టి నువు జందులోని సారస్యాన్ని గ్రహించు.

మిదతల్ని చూసి జాలిపడితే మనం ఎప్పటికీ ఈ స్థితిలో కొనసాగలేదు మనం ఆ గువ్వ పిట్టల్ని చూసి అసూయ పడాలి. అయితే ఆ సంగతి బైట పడకుండా మిదతల మీద జాలి పడినట్టు నచీంచాలి. ఇలా నటీంచడం వల్ల తోటి వాళ్ళ దగ్గర మన పరపతి పెరుగుతుంది. ఈ సంగతి గుర్తిరిగి నువు జాగ్రత్తగా మనసుకో. ఇన్నాళ్ళు చిల్లర దెయ్యంలాగ రికామీగా తిరిగావు గానీ యిక నుంచి బొధ్యతగా ఆలోచించడం నేర్చుకో. ఆత్మకథ రాయడం మాత్రం తక్కణం ఆపీ. ముందు జీవితంలోని సత్యాసత్యాల్ని గ్రహించు. దాని కోసం కథలు వింటేనూ, కథలు చెబితేనూ ప్రయోజనం లేదు’ అని మా మామయ్ ముగించాడు.

మా మాపయ్ ఉపన్యాసాన్ని గురించి ఆలోచిస్తూ ఆత్మకథ రాస్తున్న పుస్తకాన్ని కిటికీ లోనుంచి బైటకి విసిరేశాను.

తాలి ప్రచురణ: అంద్రజ్యేతి, దినపత్రిక, అదివారం అనుబంధం, 1992